

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT OBRONY NARODOWEJ
I BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO

Nr kontroli: P/04/095

Nr ewid. 29/2005/P04095/KOB

Informacja o wynikach kontroli prowadzenia przez Państwową Straż Pożarną monitoringu pożarowego

W a r s z a w a l i p i e c 2 0 0 5 r .

*Misją Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość
o gospodarność i skuteczność w służbie
publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

*Wizją Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się
powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli
państwowej, którego raporty będą oczekiwany
i poszukiwanym źródłem informacji dla organów
władzy i społeczeństwa*

Dyrektor
Departamentu Obrony Narodowej
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Marek Zająkała

Zatwierdzam:

Piotr Kownacki

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Warszawa, dnia 29 lipca 2005 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
00-950 Warszawa
tel./fax: 0-prefiks-22-825 44 81
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
2. Podsumowanie wyników kontroli.....	6
2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności.....	6
2.2. Synteza wyników kontroli.....	6
2.3. Uwagi końcowe i wnioski.....	9
3. Ważniejsze wyniki kontroli.....	10
3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań organizacyjnych	10
3.1.1. Charakterystyka stanu prawnego	10
3.1.2. Uwarunkowania organizacyjne	13
3.2. Istotne ustalenia kontroli.....	13
3.2.1. Uzgodnienia z innymi organami państwa oraz uregulowania wewnętrzne dotyczące obiektów podlegających monitoringowi pożarowemu.....	13
3.2.2. Organizacja systemu monitoringu pożarowego	16
3.2.3. Zakres monitoringu pożarowego	21
3.2.4. Nadzór i kontrola nad tworzeniem i wykorzystaniem prowadzonego przez PSP monitoringu pożarowego	34
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli.....	39
4.1. Przygotowanie kontroli.....	39
4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli.....	39
5. Załączniki.....	43

1. Wprowadzenie

Temat kontroli: **Prowadzenie przez Państwową Straż Pożarną monitoringu pożarowego**

Numer kontroli: **P/04/095**

Celem stosowania urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych jest automatyczne wykrywanie i inicjowanie alarmu o zagrożeniu pożarem. Sygnał alarmu jest przesyłany do jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (PSP) o ile w obiekcie nie działa własna jednostka ratownicza. Sieć wspomnianych urządzeń i ich połączeń z Państwową Strażą Pożarną określana jest jako system monitoringu pożarowego.

Uzasadnieniem dla wprowadzenia monitoringu pożarowego jest stworzenie możliwości szybkiego przystąpienia do działań ratowniczo-gaśniczych przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej jako jednego z koniecznych warunków bezpieczeństwa pożarowego.

Najwyższa Izba Kontroli nie prowadziła w jednostkach organizacyjnych PSP badań kontrolnych dotyczących prowadzenia przez Państwową Straż Pożarną monitoringu pożarowego. Kontrola została podjęta z inicjatywy własnej NIK.

Celem kontroli była ocena:

- 1) skuteczności nadzoru Państwowej Straży Pożarnej nad procesem wyposażania przez właścicieli, zarządców lub użytkowników budynków, obiektów i terenów w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe (US-A) oraz ich połączenia z jednostkami ratowniczo-gaśniczymi i komendami Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) stosowanych procedur organizacyjno-technicznych dotyczących systemów sygnalizacji pożarowej;
- 3) rozwoju i wdrożenia automatycznego systemu monitoringu pożarowego;
- 4) przygotowania organizacyjno-technicznego jednostek Państwowej Straży Pożarnej do odbioru alarmów z obiektów wyposażonych w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe i reagowania na nie.

Dla osiągnięcia celu kontroli badaniami objęto następujące zagadnienia:

- skuteczność egzekwowania przez komendantów PSP ustawowego obowiązku wyposażenia obiektów w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe;

- przestrzeganie obowiązku uzgadniania sposobu połączenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych przez właścicieli, zarządców lub użytkowników obiektów z komendantem miejskim PSP;
- stosowanie przez komendanta miejskiego PSP procedur ustalania warunków organizacyjno-technicznych jakim powinny odpowiadać połączenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych z komendą PSP;
- finansowanie przez PSP zadań dotyczących rozwoju systemu monitoringu oraz jego eksploatacji;
- nadzór nad tworzeniem i wykorzystaniem prowadzonego przez PSP monitoringu pożarowego.

Kontrolą został objęty okres od 1 stycznia 2002 r. do 30 czerwca 2004 r.

Badania kontrolne prowadzono od 4 maja 2004 r. do 13 grudnia 2004 r.

Kontrolą objęto 5 komend miejskich Państwowej Straży Pożarnej prowadzących monitoring pożarowy, 5 komend wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej kontrolujących organy i jednostki organizacyjne PSP działające na obszarze województwa oraz Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej.

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Państwowej Straży Pożarnej w zakresie prowadzenia monitoringu pożarowego, stwierdzając jednak nieprawidłowości i uchybienia w zakresie organizacji systemu monitoringu pożarowego oraz nadzoru nad jego rozwojem i funkcjonowaniem.

Państwowa Straż Pożarna zbudowała i wdrożyła system monitoringu pożarowego na terenie kraju, obejmując nim, według stanu na dzień 30 czerwca 2004 r., 4.072 (69%) spośród 5.944 budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, które wymagały wyposażenia w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe oraz połączenia z komendą PSP. Liczba ważnych obiektów pozostających poza systemem monitoringu pożarowego pozostaje znacząca, a poprawa sytuacji w tym obszarze działań PSP następuje w ocenie NIK zbyt wolno. System monitoringu pożarowego prawidłowo alarmował PSP o występujących zagrożeniach, generując jednakże dużą liczbę alarmów fałszywych, powodujących nieuzasadnione akcje interwencyjne PSP.

Pomimo prawidłowego przygotowania organizacyjnego komend PSP, działania na rzecz objęcia monitoringiem niektórych kategorii obiektów były niewystarczające i nie w pełni skuteczne. Ponadto wystąpiły nieprawidłowości i uchybienia w procesie organizowania systemu monitoringu pożarowego, szczególnie w obszarze relacji między komendami PSP a lokalnymi operatorami systemu monitoringu. Użyczenie komendom PSP przez operatorów tego systemu urządzeń odbioru sygnału alarmowego oraz pokrywanie przez nich kosztów eksploatacji tych urządzeń stanowiło ukrytą formę ponoszenia części kosztów funkcjonowania PSP i naruszało zasady jej finansowania.

W ocenie NIK, PSP nie wykorzystywała skutecznie instrumentów nadzoru i kontroli wykonania zadań w zakresie monitoringu pożarowego, w tym w zakresie egzekwowania obowiązku instalacji urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych przez właścicieli, zarządców i użytkowników obiektów podlegających monitoringowi.

2.2. Synteza wyników kontroli

1. Struktury kontrolowanych komend miejskich PSP zorganizowano w sposób pozwalający na prawidłową realizację zadań związanych z egzekwowaniem obowiązku wyposażania przez właścicieli, zarządców lub użytkowników obiektów w

urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe oraz prowadzeniem monitoringu pożarowego. We wszystkich kontrolowanych jednostkach zadania te powierzono wydziałom kontrolno-rozpoznawczym oraz wydziałom operacyjno-szkoleniowym na podstawie regulaminów organizacyjnych. W komendach miejskich PSP zorganizowano alarmowe centra odbiorcze PSP, które zostały wyposażone w urządzenia do odbioru sygnałów alarmowych będące własnością operatorów [szerzej str. 16-18].

2. Spośród 5.944 obiektów podlegających obowiązkowi wyposażenia w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe (US-A), 1.872 obiekty (31%) nie były podłączone do systemu monitoringu Państwowej Straży Pożarnej. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, pomimo włączania kolejnych obiektów do systemu w okresie objętym kontrolą, liczba obiektów pozostających poza monitoringiem pożarowym jest nadal zbyt duża. Największe nieprawidłowości w tym zakresie występowały w odniesieniu do obiektów, w których pożar stanowi szczególne zagrożenie dla życia ludzi, takich jak szpitale psychiatryczne powyżej 100 łóżek w budynku, zakłady pracy zatrudniające powyżej 100 osób niepełnosprawnych w budynku, szpitale, z wyjątkiem psychiatrycznych, powyżej 200 łóżek w budynku. Ponadto, kategorią obiektów szczególnie zaniedbaną pod względem wyposażenia w US-A i połączenia z komendami PSP są muzea, zabytki budowlane oraz obiekty kultu religijnego, mające znaczenie dla kultury i dziedzictwa narodowego [szerzej str. 21-34].
3. Komendant Główny PSP w dokumencie pt. „Zbiór przepisów - Warunki organizacyjno-techniczne, jakim powinny odpowiadać połączenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych z jednostkami Państwowej Straży Pożarnej i zasady ich uzgadniania” (zwane dalej „Warunkami organizacyjno-technicznymi”) z dnia 1 września 1993 r., określił wymagania niezbędne do realizacji obowiązku łączenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych w chronionych obiektach z jednostkami Państwowej Straży Pożarnej. Warunki organizacyjno-techniczne, będące wewnętrznym dokumentem PSP, zawierały także przepisy nakładające obowiązki na osoby fizyczne lub prawne spoza Państwowej Straży Pożarnej, takie jak świadczenie na utrzymanie alarmowego centrum odbiorczego PSP w formie opłat abonamentowych, świadczenie bezpłatnych szkoleń na rzecz PSP oraz zapis, że koszty eksploatacji alarmowego centrum odbiorczego nie powinny obciążać PSP. Umowy zawarte na podstawie wspomnianych przepisów przez komendantów wojewódzkich i miejskich PSP z lokalnymi podmiotami organizującymi systemy monitoringu pożarowego obejmowały wyżej wymienione zobowiązania. W ocenie

Najwyższej Izby Kontroli, wspomniane wyżej przepisy, których skutkiem były zobowiązania osób trzecich, są nielegalne w świetle art. 87 Konstytucji RP, który stanowi, iż źródłami powszechnie obowiązującego prawa są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia [szerzej str. 14-16].

4. Umowy zawierane przez komendantów miejskich PSP z operatorami monitoringu pożarowego przewidywały również instalowanie przez operatorów i eksploatację przez PSP urządzeń do odbioru sygnałów alarmowych (będących własnością zewnętrznych wobec PSP podmiotów gospodarczych) w alarmowych centrach odbiorczych należących do PSP. NIK ocenia jako nielegalne zobowiązanie w umowach operatorów systemów do ponoszenia kosztów instalacji oraz refundacji poniesionych przez PSP kosztów z tytułu eksploatacji urządzeń do odbioru sygnałów alarmowych [szerzej str. 18-20].
5. Komendanci miejscy trzech z pięciu kontrolowanych komend PSP, w rezultacie zawarcia umów z lokalnymi podmiotami, które organizowały systemy monitoringu pożarowego, wskazywali właścicielom, zarządcom oraz użytkownikom budynków i obiektów konkretne firmy zajmujące się m.in. połączeniem urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych z komendami PSP. W ocenie NIK, stosowana praktyka była formą promocji wskazanych firm, ograniczała w istotny sposób swobodę wyboru w zakresie zakupu usług monitoringu pożarowego od innych podmiotów oraz miała charakter korupcyjny [szerzej str. 20].
6. W komendach miejskich PSP stwierdzono, iż alarmy pożarowe zarejestrowane przez system monitoringu pożarowego były od 23% do 97% alarmami fałszywymi. W komendach PSP nie wprowadzono procedur sprawdzania lub potwierdzania alarmów pożarowych wytwarzanych przez system monitoringu pożarowego, które mogłyby ograniczyć liczbę podejmowanych interwencji [szerzej str. 33-34].
7. Komendy PSP poszczególnych szczebli prowadziły kontrole obejmujące swoim zakresem stan realizacji monitoringu pożarowego. W ramach prowadzonych działań kontrolnych Komenda Główna PSP nie badała sposobu sprawowania kontroli przez komendantów wojewódzkich PSP nad komendantami powiatowymi (miejskimi) PSP w zakresie egzekwowania przez nich obowiązku wyposażania budynków, obiektów lub terenów w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe oraz w 3 przypadkach nie dokonała oceny działalności w zakresie realizacji systemu monitoringu pożarowego. Komendy wojewódzkie PSP w ramach prowadzonych kontroli nie badały

działalności komendantów powiatowych (miejskich) PSP w zakresie egzekwowania obowiązku stosowania systemów sygnalizacji pożarowej. W ocenie NIK, ograniczony zakres kontroli komend PSP wyższego szczebla nad komendami podległymi w zakresie realizacji monitoringu pożarowego stanowił naruszenie ustawowych obowiązków. Kontrole prowadzone przez komendy miejskie PSP nie objęły od 9% do 20% ogółu obiektów zobowiązanych do posiadania urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, ujawnione przez kontrolę NIK nieprawidłowości i uchybienia w zakresie monitoringu pożarowego wskazują, że kontrole w wymienionym obszarze były prowadzone przez komendy PSP w sposób zbyt ograniczony i nie okazały się skuteczne [szerzej str. 34-38].

2.3. Uwagi końcowe i wnioski

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia były, zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, spowodowane niewłaściwymi wewnętrznymi regulacjami dotyczącymi organizacji i technicznych warunków połączeń urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych z jednostkami PSP. Niewystarczająca była także kontrola i nadzór PSP nad rozwijaniem i utrzymaniem systemów monitoringu pożarowego.

Szczegółowe wnioski dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień zostały sformułowane w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do kierowników kontrolowanych jednostek. Przedmiotem wniosków kierowanych do komendantów miejskich i wojewódzkich PSP było m.in. zobowiązanie adresatów do podejmowania skutecznych działań w zakresie egzekwowania od właścicieli, zarządców i użytkowników obiektów obowiązku wyposażania w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe i podłączenia ich do sieci monitoringu.

Najwyższa Izba Kontroli wnioskowała do Komendanta Głównego PSP przede wszystkim o zainicjowanie działań dla opracowania procedur organizacyjno-technicznych dotyczących monitoringu pożarowego, zgodnie z aktualnym stanem prawnym oraz zaprzestanie wskazywania przez podległych komendantów PSP wybranych podmiotów gospodarczych, jako prowadzących działalność w zakresie monitoringu pożarowego.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań organizacyjnych

3.1.1. Charakterystyka stanu prawnego

Ustawa o ochronie przeciwpożarowej

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej¹, właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, obowiązany do założenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych, zobowiązany jest połączyć te urządzenia z najbliższą komendą lub jednostką ratowniczo-gaśniczą Państwowej Straży Pożarnej, o ile w tym budynku, obiekcie lub na terenie nie działa jego własna jednostka ratownicza.

Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu ponosi w pełni koszty nabycia i utrzymania, w stanie zapewniającym sprawność, sprzętu, urządzeń przeciwpożarowych, środków gaśniczych, urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych i innych urządzeń oraz instalacji ochrony przeciwpożarowej, do których posiadania zobowiązują go przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 1 i 3, a także koszty wykonania obowiązku określonego w art. 5 (art. 30).

Ustawa o Państwowej Straży Pożarnej

Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej², do podstawowych zadań Państwowej Straży Pożarnej należy nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych. Obowiązek wyposażania budynków, obiektów lub terenów w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe egzekwuje komendant powiatowy PSP. Wskazuje on również warunki przyłączenia tych urządzeń z alarmowym centrum odbiorczym najbliższej komendy lub jednostki ratowniczo-gaśniczą PSP – zgodnie z zadaniem nadzorowania przestrzegania przepisów przeciwpożarowych, określonym w art. 13 ust. 4 pkt 9 ustawy. W sprawach tych organem wyższego stopnia w stosunku do komendanta powiatowego (miejskiego) PSP jest komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, zgodnie z art. 10 ust.3 ustawy, kontroluje działania komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.

¹ T.j. Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 ze zm.

² T.j. Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1230 ze zm.

Koszty związane z funkcjonowaniem Państwowej Straży Pożarnej są pokrywane z budżetu państwa. Koszty funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej na obszarze powiatu są pokrywane z dotacji celowej budżetu państwa, zgodnie z art. 19a ustawy. W pokrywaniu części kosztów funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej mogą także uczestniczyć gmina, powiat lub samorząd województwa oraz organizatorzy imprez masowych (art. 19b). Osoby prawne lub fizyczne mogą uczestniczyć w ponoszeniu kosztów budowy strażnic ich wyposażenia i utrzymania (art. 19d).

Ochrona przeciwpożarowa budynków, innych obiektów budowlanych i terenów

W myśl § 24 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów³, stosowanie systemu sygnalizacji pożarowej, obejmującego urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, służące do samoczynnego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze, jest wymagane w:

- 1) budynkach handlowych lub wystawowych:
 - a) jednokondygnacyjnych o powierzchni strefy pożarowej powyżej 5.000 m²,
 - b) wielokondygnacyjnych o powierzchni strefy pożarowej powyżej 2.500 m²;
- 2) teatrach o liczbie miejsc powyżej 300;
- 3) kinach o liczbie miejsc powyżej 600;
- 4) budynkach o liczbie miejsc służących celom gastronomicznym powyżej 300;
- 5) salach widowiskowych i sportowych o liczbie miejsc powyżej 1.500;
- 6) szpitalach, z wyjątkiem psychiatrycznych, oraz w sanatoriach - o liczbie łóżek powyżej 200 w budynku;
- 7) szpitalach psychiatrycznych o liczbie łóżek powyżej 100 w budynku;
- 8) domach pomocy społecznej i ośrodkach rehabilitacji dla osób niepełnosprawnych o liczbie łóżek powyżej 100 w budynku;
- 9) zakładach pracy zatrudniających powyżej 100 osób niepełnosprawnych w budynku;
- 10) budynkach użyteczności publicznej wysokich i wysokościowych;
- 11) budynkach zamieszkania zbiorowego, w których przewidywany okres pobytu tych samych osób przekracza 3 doby, o liczbie miejsc noclegowych powyżej 200;
- 12) budynkach zamieszkania zbiorowego nie wymienionych w pkt 11, o liczbie miejsc noclegowych powyżej 50;

³ Dz. U. Nr 121, poz. 1138. Poprzednio obowiązywało rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 92, poz. 460 ze zm.).

- 13) archiwach wyznaczonych przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych;
- 14) muzeach oraz zabytkach budowlanych, wyznaczonych przez Generalnego Konserwatora Zabytków w uzgodnieniu z Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej;
- 15) ośrodkach elektronicznego przetwarzania danych o zasięgu krajowym, wojewódzkim i resortowym;
- 16) centralach telefonicznych o pojemności powyżej 10.000 numerów i centralach telefonicznych tranzytowych o pojemności 5.000-10.000 numerów, o znaczeniu miejscowym lub regionalnym;
- 17) garażach podziemnych, w których strefa pożarowa przekracza 1.500 m² lub obejmujących więcej niż jedną kondygnację podziemną;
- 18) stacjach metra (kolei podziemnych);
- 19) dworcach i portach, przeznaczonych do jednoczesnego przebywania powyżej 500 osób;
- 20) bankach, w których strefa pożarowa zawierająca salę operacyjną ma powierzchnię przekraczającą 500 m²;
- 21) bibliotekach, których zbiory w całości lub w części tworzą narodowy zasób biblioteczny.

Wymaganie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 i 11, nie dotyczy budynków znajdujących się na terenach zamkniętych służących obronności państwa (§ 24 ust. 2).

W przypadku wyposażenia obiektów w stałe urządzenia gaśnicze dopuszcza się niewyposażenie ich w system sygnalizacji pożarowej, z tym że nie oznacza to zwolnienia z obowiązku połączenia urządzeń z komendą lub jednostką ratowniczo-gaśniczą Państwowej Straży Pożarnej w sposób zapewniający samoczynne przekazywanie informacji o pożarze (§ 26 ust. 1 i 3).

Sposób połączenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych systemu sygnalizacji pożarowej z komendą lub jednostką ratowniczo-gaśniczą Państwowej Straży Pożarnej właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu jest obowiązany uzgodnić z właściwym miejscowo komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej (§ 27).

3.1.2. Uwarunkowania organizacyjne

Państwową Straż Pożarną tworzyły: Komenda Główna PSP, komendy wojewódzkie PSP (16), komendy powiatowe i miejskie PSP (335), jednostki ratowniczo-gaśnicze PSP (507), Szkoła Główna Służby Pożarniczej, Centralna Szkoła PSP, szkoły aspirantów PSP (2), szkoły podoficerskie PSP (3), Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej oraz Centralne Muzeum Pożarnictwa.

Jednostkami organizacyjnymi realizującymi monitoring pożarowy były komendy powiatowe i miejskie PSP oraz jednostki ratowniczo-gaśnicze PSP.

Komendanci powiatowi (miejscy) PSP zawierali umowy z operatorami systemów monitoringu, na mocy których powierzano im zorganizowanie i obsługę systemu monitoringu pożarowego oraz budowanie połączeń urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych z komendami PSP.

3.2. Istotne ustalenia kontroli

3.2.1. Uzgodnienia z innymi organami państwa oraz uregulowania wewnętrzne dotyczące obiektów podlegających monitoringowi pożarowemu

Organy administracji państwowej, samodzielnie lub w porozumieniu z PSP, sporządziły na podstawie przepisów o ochronie przeciwpożarowej wykazy obiektów zobowiązanych do zainstalowania i utrzymania systemów sygnalizacji pożarowej.

1. W listopadzie 1996 r. Generalny Konserwator Zabytków w porozumieniu z Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej ustalił listę 738 obiektów muzealnych i zabytkowych w tym obiektów kultu religijnego o dużej wartości zabytkowej, które ze względu na znaczenie dla kultury narodowej, winny być chronione systemem sygnalizacji pożarowej dającym gwarancję ochrony przed zniszczeniem⁴. W wyniku występujących rozbieżności w ostatecznym kwalifikowaniu obiektów ujętych w wykazie Generalnego Konserwatora Zabytków, uwzględnione zostały kryteria Komendanta Głównego PSP określone do stosowania przez komendantów wojewódzkich PSP⁵. Do czynników uzasadniających wyposażenie obiektów w systemy sygnalizacji pożarowej zaliczono m.in. „(...) bardzo dużą wartość zabytkową obiektu

⁴ Pismo znak BODKM-37/96. Lista sporządzona została na podstawie § 18 pkt 15 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 92, poz. 460 ze zm.).

⁵ Pismo nr BZ-IV-6517/27/96 z dnia 2 września 1996 r.

lub jego wyposażenia, zagrożenie życia ludzi w obiekcie oraz duże prawdopodobieństwo powstania pożaru”. Za czynniki stanowiące ich przeciwwskazanie Komendant Główny PSP uznał m.in. nierozprzestrzeniającą ognia konstrukcję obiektu i wyposażenie, czas dojazdu jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej i ochotniczych straży pożarnych do obiektu przekraczający 10 minut, zły stan techniczny obiektu uniemożliwiający stosowanie US-A bez uprzedniego remontu lub przebudowy oraz nieuregulowana sytuacja własnościowa obiektu.

Wymienione względy zdecydowały o wyłączeniu z systemu monitoringu pożarowego takich obiektów jak kościoły o niepalnej konstrukcji i jednoprzestrzennej dużej kubaturze oraz objekty drewniane znacznie oddalone od jednostki PSP lub ochotniczej straży pożarnej. W niektórych przypadkach unikalna wartość obiektu, przy jego niewielkich rozmiarach, wskazywała na konieczność zainstalowania stałego urządzenia gaśniczego zamiast urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych.

W listopadzie 1998 r. Minister Kultury i Sztuki ustalił wykaz 55 bibliotek, których zbiory tworzą narodowy zasób biblioteczny⁶. W obiektach tych wymagane jest, na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, stosowanie systemu sygnalizacji pożarowej, służące do samoczynnego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze.

W październiku 2003 r. Naczelnny Dyrektor Archiwów Państwowych wyznaczył Archiwum Akt Nowych, Archiwum Główne Akt Dawnych i Archiwum Dokumentacji Mechanicznej oraz 22 archiwa państwowe, w których wymagane było wyposażenie w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe⁷. W obiektach tych gromadzone są zasoby archiwalne mające znaczenie jako źródło informacji historycznej.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej wydał, na podstawie art. 5 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, dokument pt. „Zbiór przepisów - Warunki organizacyjno-techniczne, jakim powinny odpowiadać połączenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych z jednostkami Państwowej Straży Pożarnej i zasady ich uzgadniania” (Warunki organizacyjno-techniczne) z dnia 1 września 1993 r., w którym

⁶ Wykaz bibliotek zawiera załącznik do rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 24 listopada 1998 r. w sprawie ustalenia wykazu bibliotek, których zbiory tworzą narodowy zasób biblioteczny, określenia organizacji tego zasobu oraz zasad i zakresu jego szczególnej ochrony (Dz.U. z 1998 r. Nr 146, poz. 955).

⁷ Wykaz sporządzony na podstawie § 24 ust. 1 pkt 13 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 121, poz. 1138). Poprzednio w tym zakresie obowiązywał przepis zawarty w § 18 pkt 14 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 92, poz. 460 ze zm.).

określił wymagania niezbędne do realizacji obowiązku łączenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych w chronionych obiektach z jednostkami Państwowej Straży Pożarnej. Dokument ten ustalił strukturę połączeń sygnalizacyjno-alarmowych z jednostkami PSP, warunki techniczne dla systemów wykrywania pożaru i transmisji alarmu oraz zasady uzgadniania połączeń sygnalizacyjno-alarmowych między właścicielami, zarządcami lub użytkownikami obiektów monitorowanych a komendami PSP. W złożonym wyjaśnieniu Zastępcy Komendanta Głównego PSP stwierdził, że „*Art. 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 ze zm.) nakłada na właściciela, zarządcę lub użytkownika budynku, obiektu lub terenu, obowiązany do założenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych, obowiązek połączenia tych urządzeń z najbliższą komendą lub jednostką ratowniczo-gaśniczą PSP. Treść tego przepisu zadecydowała o możliwości utworzenia sieci monitoringu pożarowego (...) i dlatego został on powołany w treści «Warunków organizacyjno-technicznych» (...)*”.

Przywołana podstawa prawna powyższego dokumentu nie upoważniała Komendanta Głównego PSP do wydania powszechnie obowiązującego prawa w zakresie organizowania monitoringu pożarowego.

Warunki organizacyjno-techniczne, będące zatem wewnętrznym dokumentem PSP, zawierają jednak przepisy nakładające obowiązki na osoby fizyczne lub prawne spoza Państwowej Straży Pożarnej, takie jak świadczenie na utrzymanie alarmowego centrum odbiorczego PSP w formie opłat abonamentowych oraz świadczenie bezpłatnych szkoleń na rzecz PSP (pkt 6.5 oraz pkt 6.8 wymienionych Warunków organizacyjno-technicznych). Koszty eksploatacji alarmowego centrum odbiorczego nie powinny obciążać PSP (pkt 6.15), a całość uzgodnień połączeń urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych z jednostkami PSP koordynuje na terenie województwa komendant wojewódzki PSP (pkt 6.20).

Umowy zawarte na podstawie wspomnianych przepisów przez komendantów wojewódzkich i miejskich PSP z lokalnymi podmiotami organizującymi systemy monitoringu pożarowego obejmowały wyżej wymienione zobowiązania. Na przykład na terenie województw małopolskiego, łódzkiego, mazowieckiego oraz dolnośląskiego niektóre komendy powiatowe (miejskie) PSP egzekwowały od operatorów systemów refundację poniesionych kosztów z tytułu eksploatacji urządzeń do odbioru sygnałów alarmowych.

Zastępca Komendanta Głównego PSP w złożonym wyjaśnieniu stwierdził, że ww. Warunki organizacyjno-techniczne „(...) *utraciły moc obowiązującą po wejściu w życie Konstytucji RP z 1997 r.*”

W Państwowej Straży Pożarnej nie zostały jednak opracowane inne procedury organizacyjno-techniczne dotyczące systemów monitoringu pożarowego, a w tym wymagań dla połączeń urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych z jednostkami PSP. Kontrola NIK przeprowadzona w 5 komendach miejskich PSP wykazała, że dwaj komendanci w umowach podpisywanych w okresie objętym kontrolą z operatorami systemów monitoringu pożarowego powoływali się na ww. Warunki organizacyjno-techniczne, jako podstawę zawieranych umów. Należy ponadto podkreślić, że w okresie objętym kontrolą NIK organy kontroli wewnętrznej Komendy Głównej PSP prowadziły kontrole m.in. procedur wynikających z Warunków organizacyjno-technicznych w podległych komendach PSP, co świadczy o słabości kontroli wewnętrznej.

W ocenie NIK wspomniane wyżej przepisy, których skutkiem były obowiązki osób trzecich, są nielegalne w świetle art. 87 Konstytucji RP, który stanowi, iż źródłami powszechnie obowiązującego prawa są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia.

3.2.2. Organizacja systemu monitoringu pożarowego

1. W komendach miejskich PSP obowiązek nadzoru, uzgadniania i egzekwowania od właścicieli, zarządców i użytkowników obiektów wyposażenia w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe⁸ powierzono wydziałom kontrolno-rozpoznawczym.

Poza informacjami na temat obiektów podlegających monitoringowi pożarowemu uzyskanymi od Ministra Kultury i Sztuki, Generalnego Konserwatora Zabytków i Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, informacje o obiektach wymagających podłączenia do PSP pozyskiwano głównie poprzez własne czynności kontrolno-rozpoznawcze, a ponadto od inwestorów zgłaszających potrzebę dopuszczenia do eksploatacji nowo wybudowanych obiektów, od operatorów zajmujących się profesjonalnie organizacją i obsługą monitoringu pożarowego oraz - drogą telefoniczną - od właścicieli, zarządców i użytkowników obiektów. Komendy miejskie PSP nie korzystały z pomocy innych urzędów i instytucji szczebla miejskiego

⁸ Na podstawie regulaminów organizacyjnych komend miejskich PSP.

w zakresie pozyskiwania informacji o obiektach nie posiadających wymaganych urządzeń.

2. Do zadań komendanta powiatowego (miejskiego) PSP należy m.in. dysponowanie oraz kierowanie siłami i środkami krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze powiatu poprzez swoje stanowisko kierowania⁹. W skontrolowanych komendach miejskich PSP obsługę urządzeń alarmowych centrów odbiorczych powierzono wydziałom operacyjno-szkoleniowym w strukturze których znajdowały się miejskie stanowiska kierowania (MSK).

Komendanci miejscy PSP zorganizowali MSK, które spełniały również zadania alarmowych centrów odbiorczych monitoringu pożarowego. Ustalono, że MSK nie zostały przygotowane pod względem technicznym do przyjmowania sygnałów alarmu pożarowego z systemu monitoringu pożarowego przez urządzenia będące własnością PSP. Sygnały alarmów pożarowych nie były wprowadzone do informatycznego systemu wspierania decyzji służb dyżurnych komend miejskich PSP z wyjątkiem jednego operatora w m.st. Warszawa.

W celu realizacji monitoringu pożarowego komendanci miejscy PSP zawierali umowy z operatorami systemu monitoringu pożarowego, działającymi na terenie województwa. Operatorzy wybierani byli spośród podmiotów spełniających wymagania określone przez poszczególne komendy miejskie PSP. Wymagania te obejmowały użyczenie komendom urządzeń do odbioru sygnału alarmu pożarowego, ich instalację w alarmowych centrach odbiorczych PSP oraz prowadzenie szkoleń służb dyżurnych w alarmowych centrach odbiorczych PSP na koszt operatorów. Obejmowały również refundowanie przez operatorów kosztów eksploatacji, konserwacji i naprawy urządzeń ponoszonych przez PSP.

Głównym przedmiotem umów zawieranych przez komendy miejskie PSP było zorganizowanie, prowadzenie i obsługa monitoringu pożarowego wytypowanych obiektów.

Komendant Miejski PSP w Katowicach zawarł umowę z firmą Noma 2 Sp. z o.o. Operatora wybrano na podstawie umowy z dnia 2 grudnia 1993 r. zawartej między Komendantem Wojewódzkim PSP a firmą Noma 2. Komendant Miejski w wyjaśnieniach stwierdził: *„W sposób naturalny, niejako automatyczny, w grudniu 1999 r. podpisano umowę na dalsze kontynuowanie umowy i realizację monitoringu pożarowego dla obiektów w mieście Katowice.”*

Komendant Miejski PSP w Krakowie zawarł umowy z 6 operatorami. Operatorów wybrano spośród podmiotów gospodarczych działających na terenie województwa,

⁹ Art. 13 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.

zaakceptowanych przez Małopolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP na naradzie w dniu 8 lutego 2000 r. W umowach podkreślono, że prowadzenie prac dotyczących monitoringu pożarowego winno odbywać się zgodnie z opracowanym w 1995 r. przez Komendę Wojewódzką PSP dokumentem pt. „Standardowe warunki sposobu połączenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych z jednostkami Państwowej Straży Pożarnej obowiązujące w województwie krakowskim”. W KM PSP opracowana została tzw. „Karta zgłoszenia obiektu do monitoringu pożarowego”, wypełniana przez użytkownika obiektu, podmiot instalujący system sygnalizacji pożaru, operatora monitoringu oraz KM PSP. W wyniku analizy 12 losowo wybranych kart, stwierdzono, że w 100% nie były wypełnione karty przez operatora systemu oraz 33% przez pozostałe ww. podmioty.

Komendant Miejski PSP w Łodzi zawarł porozumienia z dwoma operatorami tj. TP TelTech Sp z o.o. oraz Electronics Box. Operatorów wybrano spośród podmiotów gospodarczych wykazujących zainteresowanie tą dziedziną działalności gospodarczej. Komendant Miejski w korespondencji pisemnej z właścicielami, zarządcami lub użytkownikami budynków wskazywał operatorów z którymi zawarł porozumienia w zakresie zorganizowania systemu monitoringu pożarowego.

Komendant Miejski PSP w m.st. Warszawa zawarł umowy z trzema operatorami tj. Noma 2, Falck Ochrona Sp. z o.o. oraz Alarmkomplex Sp. z o.o. Umowę z firmą Noma 2 zawarto m.in. na podstawie umowy zawartej 9 grudnia 1993 r. pomiędzy Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie a Noma 2. Podstawą zawarcia umów z pozostałymi operatorami systemu był art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej oraz art. 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej. Podstawowym kryterium wyboru firm było, jak wynika z wyjaśnienia Komendanta Miejskiego spełnienie wymagań określonych przez Komendanta Głównego PSP. W umowach KM PSP zastrzegła możliwość dopuszczenia do systemu monitoringu innych podmiotów gospodarczych (operatorów). Ponadto Komenda zobowiązała się do obsługi urządzeń odbiorczych sygnału alarmu pożarowego operatorów, znajdujących się w Miejskim Stanowisku Kierowania KM PSP.

Komendant Miejski PSP we Wrocławiu zawarł umowy z trzema operatorami systemów monitoringu pożarowego tj. Ascopol Sp. z o.o., Mikron oraz Telmech. Przedmiotem umów było stworzenie oraz eksploatacja centrów odbiorczych alarmowych systemów monitoringu pożarowego.

W skontrolowanych komendach miejskich PSP operatorzy zainstalowali zestawy urządzeń odbiorczych, tj. serwery, komputery z oprogramowaniem, monitory i drukarki, umożliwiające uzyskiwanie danych w różnym zakresie dotyczących m.in. nazwy i adresu zagrożonego obiektu, rodzaju zagrożenia, dróg dojazdowych oraz niezbędnych sił i środków ratowniczych Państwowej Straży Pożarnej. Kontrola wykazała ponadto, że w 3 komendach miejskich PSP nie dokonano komisyjnego przekazania do eksploatacji od operatorów systemu monitoringu pożarowego oraz przyjęcia do użytkowania przez PSP sprzętu operatorów.

W komendach wojewódzkich PSP stwierdzono, że w umowach zawieranych pomiędzy komendantami powiatowymi (miejskimi) PSP a operatorami systemu, zawierano postanowienia dotyczące zainstalowania przez nich w alarmowych centrach

odbiorczych PSP urządzeń do odbioru sygnałów alarmowych oraz zwrotu kosztów z tytułu zużycia energii elektrycznej przez te urządzenia. Tym samym komendy wojewódzkie PSP oraz podległe komendy powiatowe i miejskie PSP nie ponosiły wydatków na wyposażenie i utrzymanie alarmowych centrów odbiorczych zlokalizowanych w powiatowych (miejskich) stanowiskach kierowania PSP.

W województwie małopolskim na podstawie umów zawartych przez 3 komendantów powiatowych PSP od operatorów systemu monitoringu, wyegzekwowano w latach 2002-2004 (I półrocze) łącznie kwotę w wysokości 5.358 zł. W 2002 r. ww. należności zostały wyegzekwowane przez jedną komendę powiatową PSP, w 2003 r. przez 3 komendy, a w I półroczu 2004 r. przez 2 komendy powiatowe PSP. Jak stwierdził w wyjaśnieniu Komendant Powiatowy PSP w Brzesku: „(...) *Ten rodzaj płatności ma zabezpieczyć przed ponoszeniem kosztów przez PSP w przypadku wadliwej pracy urządzeń monitorujących, spowodowanych usterkami, brakiem konserwacji i nie utrzymaniem w należytym stanie technicznym urządzeń przez operatora.*” Kontrola wykazała, że KW PSP nie kontrolowała zasadności pobierania opłat od firm monitorujących.

W województwie łódzkim od operatorów systemu monitoringu wyegzekwowano łącznie kwotę w wysokości 10.960 zł tytułem zwrotu kosztów zużycia energii elektrycznej. W 2002 r. ww. należności zostały wyegzekwowane przez 4 komendy powiatowe (miejskie) PSP w kwocie 3.851 zł, a w 2003 r. przez 8 komend w wysokości 7.109 zł.

W województwie mazowieckim od poszczególnych operatorów systemu monitoringu, wyegzekwowano łącznie kwotę 21.330 zł tytułem zwrotu kosztów zużycia energii elektrycznej. W 2002 r. należności te zostały wyegzekwowane przez 7 komend powiatowych (miejskich) PSP, a w 2003 r. odpowiednio przez 12 komend oraz w I półroczu 2004 r. przez 5 komend.

W województwie dolnośląskim, jak wynika z treści zawartych umów, koszty PSP pokrywał operator w postaci zryczałtowanej opłaty w wysokości 5% od przychodów miesięcznych netto, wnoszonych przez właścicieli, zarządców lub użytkowników chronionych obiektów z tytułu eksploatacji systemu transmisji alarmów, rozliczanych w okresach półrocznych.

Ponadto, Komenda Miejska PSP we Wrocławiu pozyskała od operatora zestaw komputerowy przeznaczony do monitorowania obiektów użyteczności publicznej w formie darowizny.

Kosztami eksploatacji urządzeń odbioru sygnału alarmowego w komendach PSP, ponoszonych przez operatorów monitoringu pożarowego, byli następnie obciążani właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów monitorowanych w ramach umów zawieranych z operatorami. Zgodnie z art. 5 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów monitorowanych są zobowiązani do połączenia własnych systemów z komendami PSP lub jednostkami ratowniczo-gaśniczymi PSP, lecz nie są zobowiązani do odbioru sygnału alarmowego w komendach, zatem obsługujący ich operatorzy nie powinni ponosić kosztów działania

PSP polegającego na odbiorze sygnału alarmowego generowanego w systemie monitoringu pożarowego.

W świetle zasad finansowania PSP określonych w ustawie o Państwowej Straży Pożarnej, według których koszty związane z funkcjonowaniem PSP są pokrywane z budżetu państwa i samorządu¹⁰, Najwyższa Izba Kontroli uznaje za nielegalne zobowiązanie w umowach operatorów systemów do ponoszenia kosztów instalacji urządzeń do odbioru sygnałów alarmowych oraz refundacji poniesionych przez PSP kosztów z tytułu ich eksploatacji.

3. Właściciele, zarządcy oraz użytkownicy obiektów podlegających obowiązkowi monitoringu pożarowego zwracali się do komendantów miejskich PSP, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, w celu uzgodnienia sposobu połączenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych z poszczególnymi komendami PSP. Komendanci PSP wskazywali właścicielom, zarządcom lub użytkownikom budynków obiektów podmioty gospodarcze, z którymi zawarli umowy, jako operatorów realizujących usługę monitoringu pożarowego. Zatem zadania w zakresie uzgadniania sposobu połączeń urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych właścicieli, zarządców lub użytkowników obiektów były realizowane przez operatorów, z którymi zawarte zostały stosowne umowy. Na przykład, w złożonym wyjaśnieniu Komendant Miejski PSP w m.st. Warszawa stwierdził, że *„W aktualnym stanie obowiązek uzgadniania włączenia obiektów do monitoringu pożarowego realizowany jest poprzez wskazanie firm realizujących usługę monitoringu pożarowego na podstawie zawartych umów z KMPSP, zobowiązanych do spełnienia wymagań w tym zakresie określonych przez Komendanta Głównego PSP. (...) W latach 2002 – 2004 I półrocze uzgodnienia połączeń urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych prowadzą trzy firmy prowadzące działalność usługową w zakresie transmisji sygnału alarmu pożarowego. Jednocześnie KM PSP nie zlecała innym firmom obowiązku tego typu uzgodnień.”*

W ocenie NIK praktyka wskazywania wybranych podmiotów gospodarczych ograniczała właścicielom, zarządcom lub użytkownikom obiektów swobodę wyboru usługodawcy realizującego monitoring na danym terenie.

¹⁰ Art. 19a ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.

3.2.3. Zakres monitoringu pożarowego

1. Według stanu na dzień 30 czerwca 2004 r. na terenie kraju wytypowane zostały 5.944 obiekty objęte obowiązkiem wyposażenia w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe¹¹. Największą liczbę obiektów wytypowano w następujących kategoriach: obiekty bankowe – 738 (12,4% ogółu obiektów); budynki zamieszkania zbiorowego powyżej 50 miejsc w budynku – 738 (12,4%); obiekty muzealne i zabytkowe wyznaczone przez Generalnego Konserwatora Zabytków i Komendanta Głównego PSP¹² – 732 (12,3%), w tym: 348 muzeów, 244 obiekty kultu religijnego (kościóły, klasztory), 84 obiekty o innym przeznaczeniu, 39 zamków i pałaców oraz 17 bibliotek; obiekty handlowe – 604 (10,2%); inne zabytki i muzea – 504 (8,5%); budynki administracyjno-biurowe o wysokości powyżej 25 m – 490 (8,2%); centrale telefoniczne – 319 (5,4%); szpitale z wyjątkiem psychiatrycznych powyżej 200 łóżek w budynku – 291 (4,9%); garaże podziemne powyżej 1500 m² lub obejmujące powyżej jednej kondygnacji podziemnej – 233 (3,9%). Ponadto wytypowano: 64 biblioteki¹³, których zbiory w całości lub części tworzą narodowy zasób biblioteczny (1,1% ogółu obiektów); 40 archiwów wytypowanych przez komendy PSP¹⁴ (0,7%) oraz 220 domów pomocy społecznej i ośrodków rehabilitacji dla niepełnosprawnych powyżej 100 łóżek w budynku (3,7%).

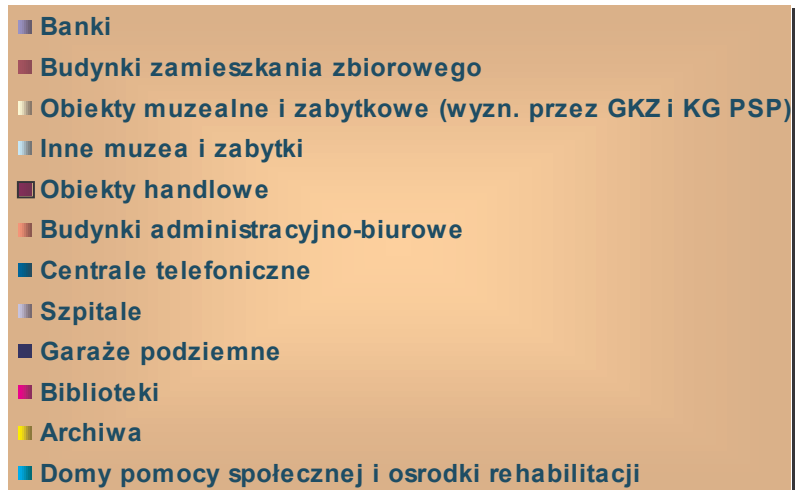
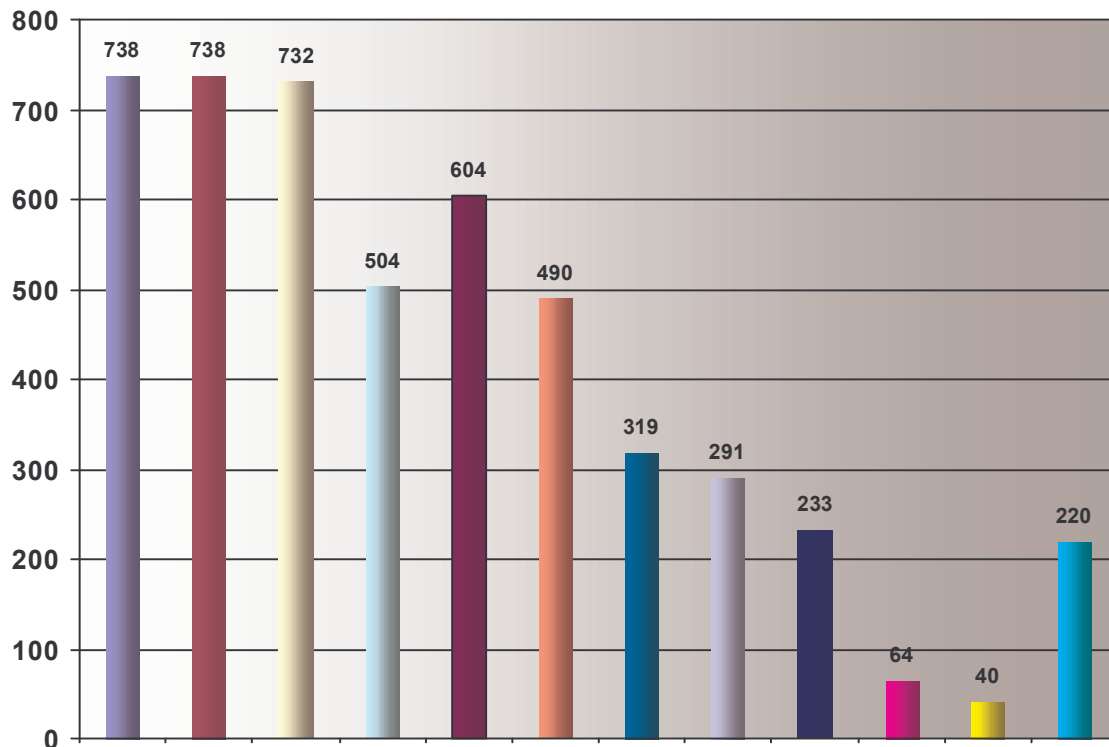
¹¹ Zgodnie z § 24 ust.1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 121, poz. 1138).

¹² Z wykazu obiektów utworzonego w 1996 r. przez Generalnego Konserwatora Zabytków skreślono 6 obiektów w wyniku decyzji Ministra Kultury i Sztuki, zmian w podległości organizacyjnej obiektów oraz ich spalenia przed zainstalowaniem urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych.

¹³ Jak wynika z danych Komendy Głównej PSP, wykaz 55 bibliotek wytypowanych w 1998 r. przez Ministra Kultury i Sztuki powiększony został o ich filie.

¹⁴ Komenda Główna PSP uwzględniła w wykazie archiwów wytypowane przez komendy powiatowe (miejskie) PSP, a nie przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych. Wykaz ten przekraczał liczbę 25 obiektów wytypowanych przez NDAP.

Rodzaje i liczby obiektów objętych obowiązkiem wyposażenia
w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe i ich połączenia
z komendą PSP

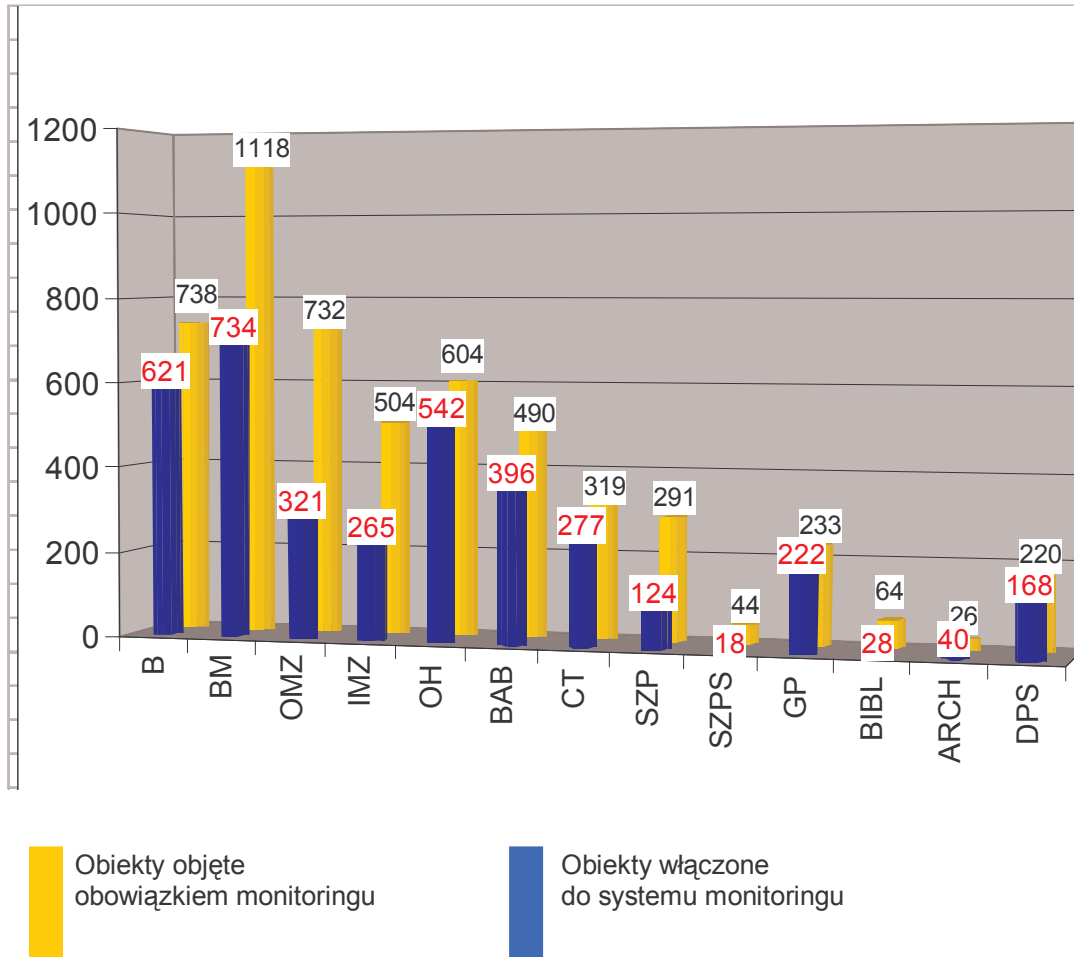
2. Kontrola wykazała, że 1.872 obiekty na terenie kraju, tj. 31% ogółu obiektów, nie było połączonych z systemem monitoringu pożarowego. W porównaniu ze stanem na koniec 2002 r. liczba zobowiązanych do posiadania monitoringu pożarowego obiektów wzrosła o 169 (3%), a obiektów podłączonych do PSP o 748 (12%). W ocenie

NIK, pomimo włączania kolejnych obiektów do systemu monitoringu pożarowego, liczba obiektów pozostających poza tym systemem, jest wysoka.

Zastępca Komendanta Głównego PSP w złożonych wyjaśnieniach stwierdził, że *„Z dokonywanych corocznie analiz stanu wyposażenia obiektów w instalację sygnalizacyjno-alarmową i ich podłączenia do sieci monitoringu pożarowego widoczny jest postęp prac przy realizacji tego obowiązku. Niedopełnienie zobowiązań w tym zakresie odnosi się głównie do jednostek budżetowych, których ograniczone możliwości finansowe uniemożliwiają terminowe wyposażenie obiektów w przedmiotowe instalacje i podłączenie ich z PSP.”*

Największe nieprawidłowości w tym zakresie występowały w odniesieniu do: szpitali psychiatrycznych powyżej 100 łóżek w budynku (59% ogółu obiektów w tej grupie pozostawało poza systemem); zakładów pracy zatrudniających powyżej 100 niepełnosprawnych osób w budynku (58%); szpitali z wyjątkiem psychiatrycznych powyżej 200 łóżek w budynku (57%); muzeów i zabytków budowlanych mających znaczenie dla kultury i dziedzictwa narodowego (56%), w tym 88% obiektów kultury religijnej takich jak kościoły i klasztory oraz 62% pałaców i zamków; bibliotek, których zbiory tworzą narodowy zasób biblioteczny (56%); sanatoriów posiadających ponad 200 miejsc w budynku (48%) oraz archiwów (35%).

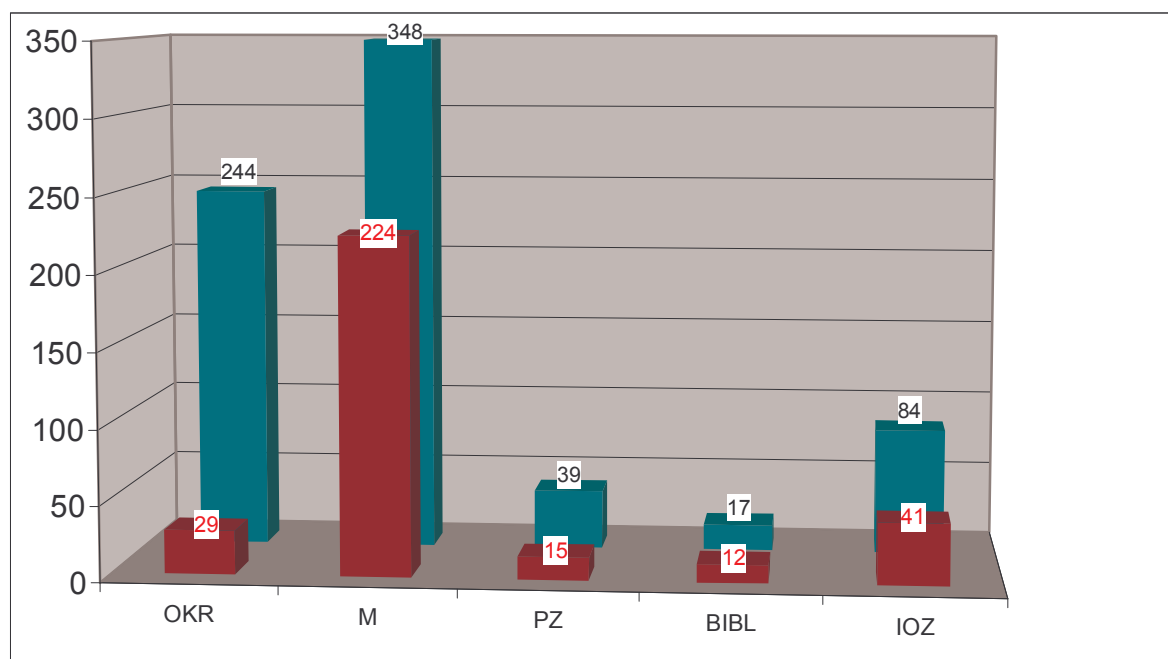
Stan realizacji monitoringu pożarowego według głównych kategorii obiektów¹⁵

B – Banki	CT – Centrale telefoniczne
BM – Budynki zamieszkania zbiorowego	SZP – Szpitale
OMZ – Obiekty muzealne i zabytkowe
(wyznaczone przez GKZ i KGP)	SZPS – Szpitale psychiatryczne
IMZ – Inne muzea i zabytki	GP – Garaże podziemne
OH – Obiekty handlowe	BIBL – Biblioteki
BAB – Budynki administracyjno-biurowe	ARCH – Archiwa
	DPS – Domy pomocy społecznej i ośrodki rehabilitacji

¹⁵ Stan na dzień 30 czerwca 2004 r.

**Stan realizacji monitoringu pożarowego obiektów wymienionych
w wykazie Generalnego Konserwatora Zabytków¹⁶**

■ Obiekty objęte
obowiązkiem monitoringu

■ Obiekty włączone
do systemu monitoringu

OKR – Obiekty kultu religijnego

M – Muzea

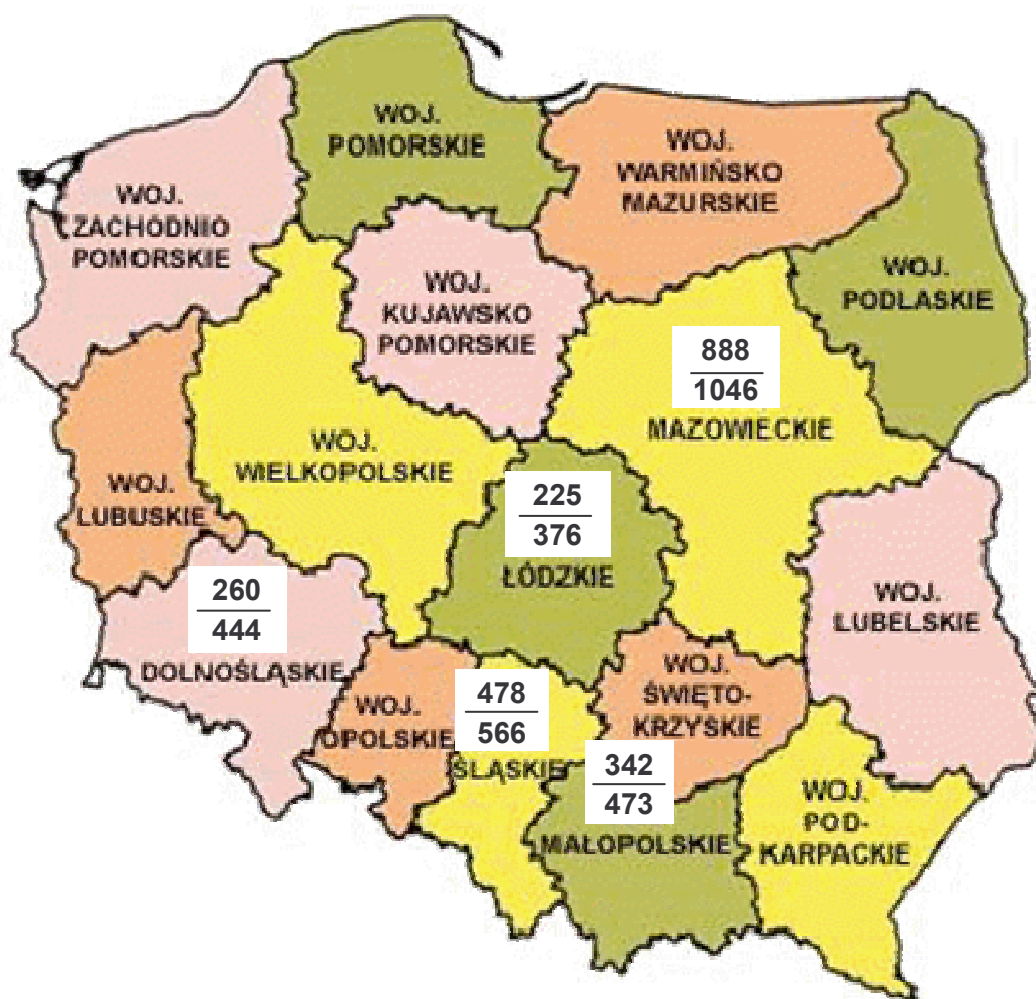
PZ – Pałace, zamki

BIBL – Biblioteki

IOZ – Inne obiekty zabytkowe

¹⁶ Stan na dzień 30 czerwca 2004 r.

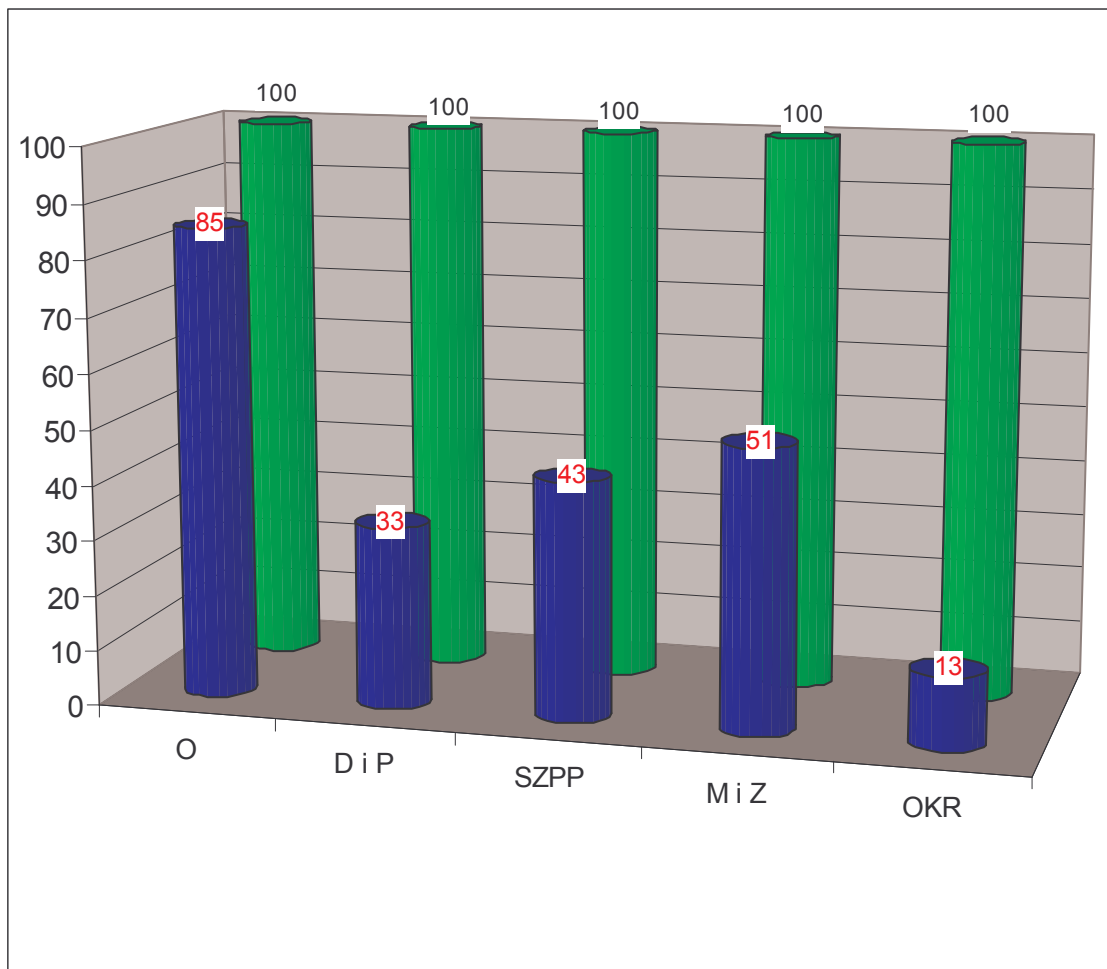
Stan realizacji monitoringu pożarowego
w skontrolowanych województwach

Licznik – liczba monitorowanych obiektów
Mianownik – liczba obiektów objętych obowiązkiem monitoringu

Na terenie województwa śląskiego znajdowało się ogółem 566 obiektów, w których wymagane były urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, z czego 88 obiektów nie podłączono do systemu monitoringu z PSP (15%). Największe nieprawidłowości w tym zakresie występowały w odniesieniu do: dworców i portów (67%); szpitali psychiatrycznych powyżej 100 łóżek w budynku (57%) oraz muzeów i zabytków budowlanych (49%). Ponadto z 23 kościołów i klasztorów, które winny być wyposażone w US-A, 20 nie było podłączonych do sieci monitoringu z PSP (87% obiektów sakralnych).

**Stan realizacji monitoringu pożarowego
w województwie śląskim – wybrane kategorie obiektów (w %)¹⁷**

■ Obiekty objęte obowiązkiem monitoringu (100%)

■ Obiekty włączone do systemu monitoringu

O – Ogółem

D i P – Dworce i porty

SZPP – Szpitale psychiatryczne

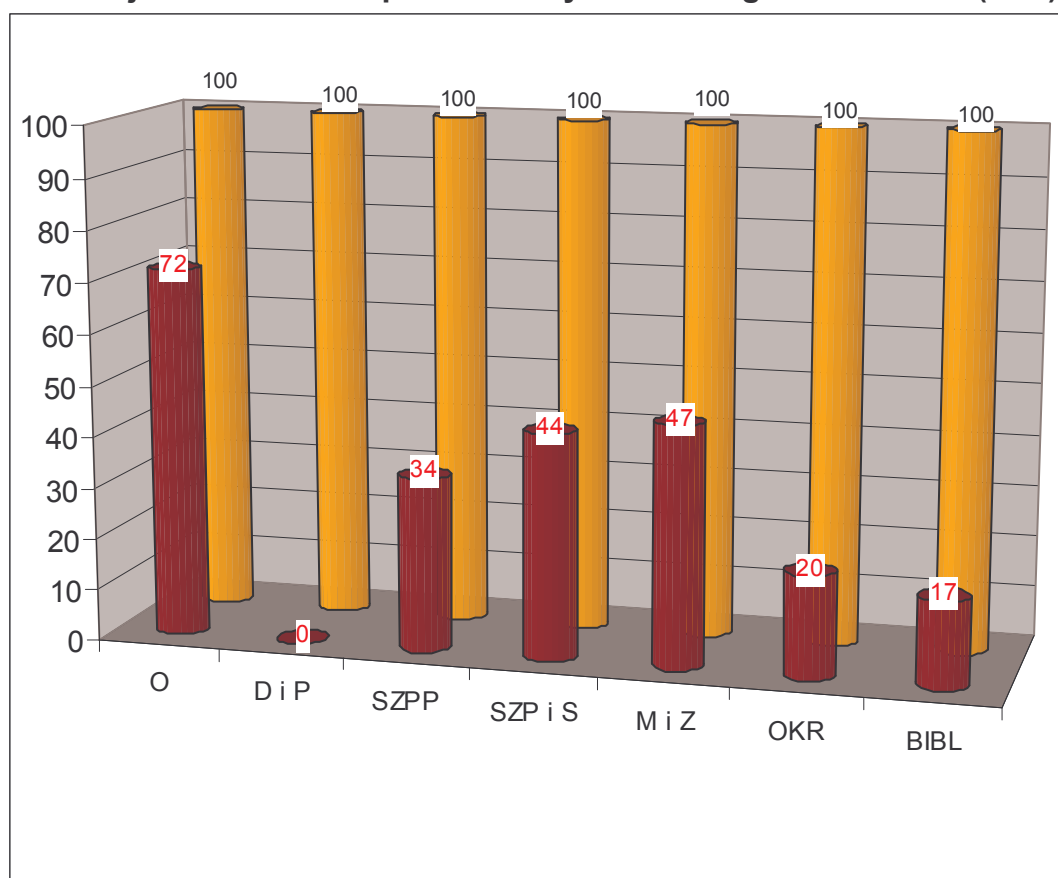
M i Z – Muzea i inne zabytki

OKR – Obiekty kultu religijnego

¹⁷ Stan na dzień 30 czerwca 2004 r.

Na terenie województwa małopolskiego znajdowały się ogółem 473 obiekty, w których wymagane były urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, z czego 131 obiektów nie podłączono do systemu monitoringu z PSP (28%). Największe nieprawidłowości w tym zakresie występowały w odniesieniu do: dworców i portów (100%); szpitali psychiatrycznych powyżej 100 łóżek w budynku (66%), szpitali i sanatoriów powyżej 200 łóżek w budynku (56%). Z 112 obiektów mających znaczenie dla kultury i dziedzictwa narodowego, 59 muzeów i obiektów zabytkowych nie podłączono do monitoringu w PSP (53%). Spośród 44 kościołów i klasztorów, 35 z nich nie było podłączone do sieci monitoringu w PSP (80%). Z 6 bibliotek, których zbiory tworzą narodowy zasób biblioteczny, jeden obiekt nie został podłączony do sieci PSP.

Stan realizacji monitoringu pożarowego w województwie małopolskim – wybrane kategorie obiektów (w %)¹⁸

Obiekty objęte obowiązkiem monitoringu (100%)

Obiekty włączone do systemu monitoringu

O – Ogółem

D i P – Dworce i porty

SZPP – Szpitale psychiatryczne

SZP i S – Szpitale i sanatoria

M i Z – Muzea i inne zabytki

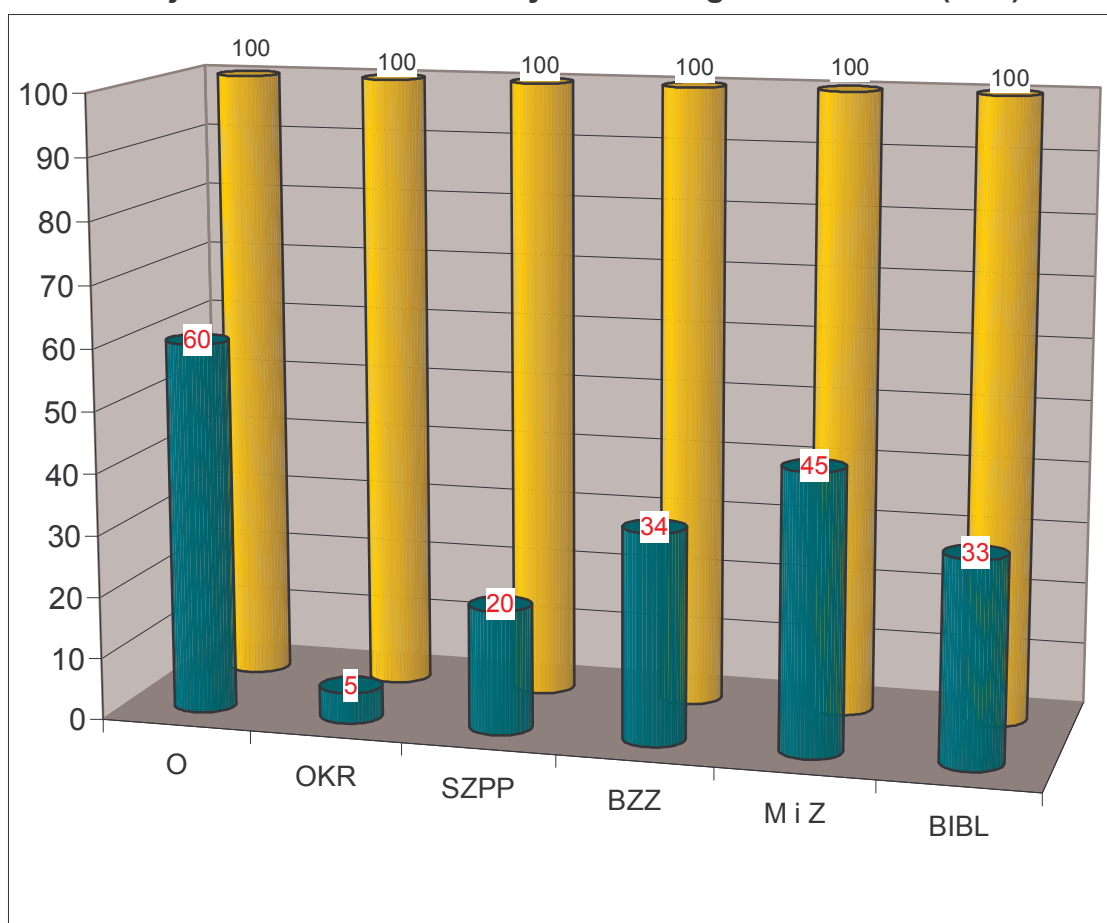
OKR – Obiekty kultu religijnego

BIBL – Biblioteki

¹⁸ Stan na dzień 30 czerwca 2004 r.

Na terenie województwa łódzkiego znajdowało się ogółem 376 obiektów, w których wymagane były urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, z czego 151 obiektów nie podłączono do systemu monitoringu z PSP (40%). Największe nieprawidłowości w tym zakresie występowały w odniesieniu do: obiektów kultu religijnego (95%), szpitali psychiatrycznych powyżej 100 łóżek w budynku (80%) oraz budynków zamieszkania zbiorowego powyżej 200 miejsc w budynku (66%). Spośród 45 obiektów mających znaczenie dla kultury i dziedzictwa narodowego objętych obowiązkiem zainstalowania US-A i podłączenia ich do sieci PSP, nie podłączono 25 muzeów i obiektów zabytkowych (55%). Z 3 bibliotek, których zbiory tworzą narodowy zasób biblioteczny, 2 obiekty nie były podłączone do PSP.

Stan realizacji monitoringu pożarowego w województwie łódzким – wybrane kategorie obiektów (w %)¹⁹

Obiekty objęte obowiązkiem monitoringu (100%)

Obiekty włączone do systemu monitoringu

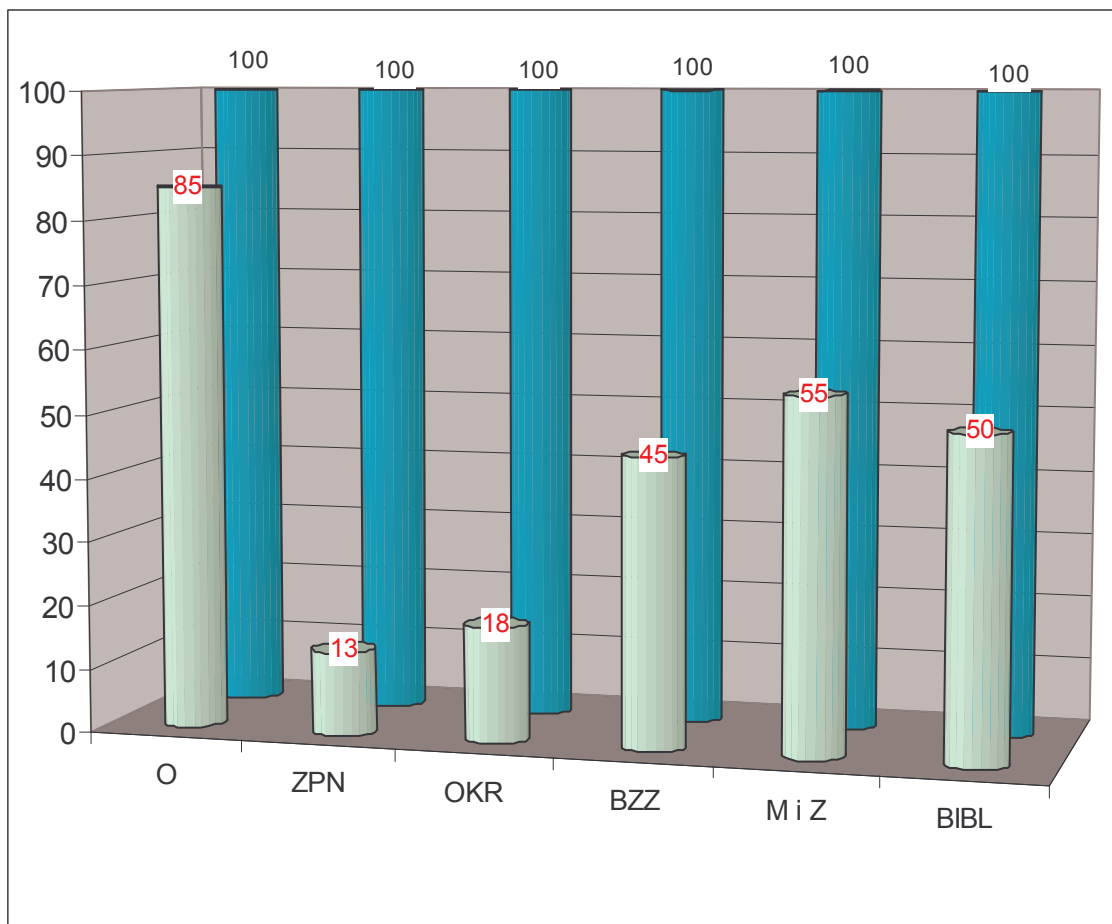
O – Ogółem
 OKR – Obiekty kultu religijnego
 SZPP – Szpitale psychiatryczne

BZZ – Budynki zamieszkania zbiorowego
 M i Z – Muzea i inne zabytki
 BIBL – Biblioteki

¹⁹ Stan na dzień 30 czerwca 2004 r.

Na terenie województwa mazowieckiego znajdowało się ogółem 1.046 obiektów, w których wymagane były urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, z czego 158 obiektów nie podłączono do systemu monitoringu z PSP (15%). Największe nieprawidłowości odnotowane zostały w odniesieniu do: zakłady pracy powyżej 100 zatrudnionych niepełnosprawnych w budynku (87%), obiektów kultu religijnego (82%) oraz budynków zamieszkania zbiorowego powyżej 200 miejsc w budynku (55%). Spośród 74 obiektów mających znaczenie dla kultury i dziedzictwa narodowego, 33 muzea i obiekty zabytkowe nie zostały podłączone do systemu monitoringu (45%). Z 17 kościołów i klasztorów, 14 z nich nie było podłączonych do sieci monitoringu w PSP (82%). Spośród 24 bibliotek, których zbiory tworzą narodowy zasób biblioteczny, 12 nie podłączono do PSP (50%).

**Stan realizacji monitoringu pożarowego
w województwie mazowieckim – wybrane kategorie obiektów (w %)²⁰**

Obiekty objęte obowiązkiem monitoringu (100%)

Obiekty włączone do systemu monitoringu

O – Ogółem

ZPN – Zakłady pracy niepełnosprawnych

OKR – Obiekty kultu religijnego

BZZ – Budynki zamieszkania zbiorowego

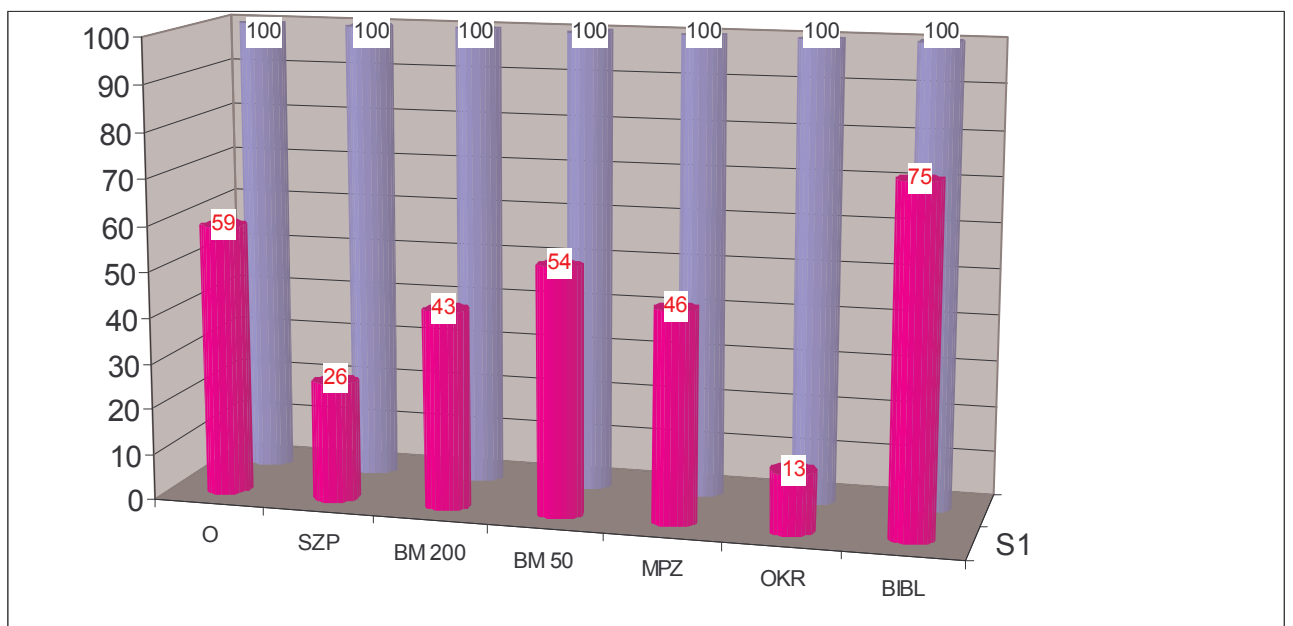
M i Z – Muzea i inne zabytki

BIBL – Biblioteki

²⁰ Stan na dzień 30 czerwca 2004 r.

Na terenie województwa dolnośląskiego znajdowały się ogółem 444 obiekty, w których wymagane były urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, z czego 184 obiekty nie zostały podłączone do systemu monitoringu z PSP (41%). Największe nieprawidłowości dotyczyły: szpitali (z wyjątkiem psychiatrycznych) i sanatoriów powyżej 100 łóżek w budynku (74%), budynków zamieszkania zbiorowego powyżej 200 miejsc noclegowych (57%) oraz budynków zamieszkania zbiorowego powyżej 50 miejsc noclegowych (46%). Spośród 39 muzeów, pałaców i zamków mających znaczenie dla kultury i dziedzictwa narodowego nie podłączono do systemu monitoringu 21 obiektów (54%). Z 23 kościołów i klasztorów, 20 obiektów nie było podłączonych do monitoringu w PSP (87%). Spośród 4 bibliotek, których zbiory tworzą narodowy zasób biblioteczny nie podłączono jednego obiektu.

**Stan realizacji monitoringu pożarowego
w województwie dolnośląskim – wybrane kategorie obiektów (w %)²¹**

	Obiekty objęte obowiązkiem monitoringu (100%)		Obiekty włączone do systemu monitoringu
O –	Ogółem	MPZ –	Muzea, pałace, zamki
SZP –	Szpitala	OKR –	Obiekty kultu religijnego
BM 200 –	Budynki zamieszkania zbiorowego powyżej 200 miejsc w budynku	BIBL –	Biblioteki
BM 50 –	Budynki zamieszkania zbiorowego powyżej 50 miejsc w budynku		

²¹ Stan na dzień 30 czerwca 2004 r.

Kontrola wykazała, że całkowitym monitoringiem objęte zostały jedynie dwie kategorie obiektów, tj. kina posiadające ponad 600 miejsc na widowni oraz stacje warszawskiego metra.

3. Zakres monitoringu pożarowego obiektów znajdujących się na terenie działania skontrolowanych komend miejskich PSP był zróżnicowany. Na przykład, w Komendzie Miejskiej PSP w Łodzi nie podłączono do sieci monitoringu pożarowego 42% obiektów, natomiast w Komendzie Miejskiej PSP w Katowicach 3% tych obiektów.

W Komendzie Miejskiej PSP w Katowicach obowiązkiem wyposażenia w US-A i połączenia z siecią monitoringu PSP objętych było łącznie 119 obiektów, z czego jeden obiekt nie został wyposażony w US-A (1%), a 4 nie podłączono do sieci monitoringu pożarowego (3%). Liczba obiektów objętych monitoringiem pożarowym wzrosła od 112 w 2002 r. do 115 na koniec I półrocza 2004 r. Nie uległ zmianie 3% wskaźnik obiektów niepodłączonych do systemu.

W Komendzie Miejskiej PSP w Krakowie obowiązkiem wyposażenia w SSP i połączenia z siecią monitoringu PSP objętych było łącznie 307 obiektów, z czego 57 obiektów (19%) nie wyposażono w US-A, a 93 (30%) nie podłączono do sieci monitoringu pożarowego. Liczba obiektów objętych monitoringiem pożarowym, wzrosła od 165 (60% ogółu obiektów wymagających monitoringu) w 2002 r. do 214 (70%) na koniec I półrocza 2004 r.

W Komendzie Miejskiej PSP w Łodzi obowiązkiem wyposażenia w US-A i połączenia z siecią monitoringu PSP objętych było łącznie 228 obiektów, z czego 27 obiektów (12%) nie wyposażono w US-A, a 96 (42%) nie podłączono do sieci monitoringu pożarowego. Liczba obiektów objętych monitoringiem pożarowym wzrosła od 76 (36% ogółu obiektów wymagających monitoringu) w 2002 r. do 132 (58%) na koniec I półrocza 2004 r.

W Komendzie Miejskiej PSP m.st. Warszawy obowiązkiem wyposażenia w US-A i połączenia z siecią monitoringu PSP objętych było łącznie 755 obiektów. Ustalono, że 23 obiekty (3%) nie zostały wyposażone w US-A, a 90 (12%) nie podłączone do sieci monitoringu pożarowego. Liczba obiektów objętych monitoringiem pożarowym wzrosła od 393 (80% ogółu obiektów wymagających monitoringu) w 2002 r. do 665 (88%) na koniec I półrocza 2004 r.

W Komendzie Miejskiej PSP we Wrocławiu obowiązkiem wyposażenia w US-A i podłączenia do sieci monitoringu PSP objęte było łącznie 207 obiektów, z czego 51 obiektów (25%) nie wyposażono w US-A, a 63 (30%) nie podłączono do sieci monitoringu pożarowego. Pomimo że liczba obiektów objętych monitoringiem pożarowym wzrosła od 118 w 2002 r. do 144 na koniec I półrocza 2004 r., to nie uległ zmianie 30% wskaźnik obiektów niepodłączonych do systemu.

Uchybienia wystąpiły w odniesieniu do obiektów mających znaczenie dla kultury i dziedzictwa narodowego oraz bibliotek, których zbiory tworzą narodowy zasób biblioteczny.

Na terenie działania Komendy Miejskiej PSP w Krakowie wyznaczone zostały 64 muzea oraz zabytki budowlane z których 26 (41%) nie zostało wyposażonych w US-A oraz 38 (59%) nie połączono z systemem monitoringu pożarowego. Wśród ww. obiektów wytypowano 26 kościołów i klasztorów, z których 18 (69%) nie zostało wyposażonych w US-A, natomiast jedynie 2 (8%) włączone zostały do systemu monitoringu pożarowego PSP. Nie podłączono 2 bibliotek (48%) wyposażonych w US-A, których zbiory tworzą narodowy zasób biblioteczny, tj. Bibliotekę Jagiellońską oraz Bibliotekę Polskiej Akademii Nauk.

W Komendzie Miejskiej PSP w Łodzi spośród 23 obiektów mających znaczenie dla kultury i dziedzictwa narodowego w US-A nie wyposażono 6 (26%) i nie podłączono do systemu monitoringu 17 muzeów i obiektów zabytkowych (74 %), ponadto nie wyposażono 3 obiektów sakralnych (100%) oraz nie podłączono US-A z Biblioteki Uniwersyteckiej, której zbiory tworzą narodowy zasób biblioteczny.

W Komendzie Miejskiej PSP m.st. Warszawy spośród 35 obiektów mających znaczenie dla kultury i dziedzictwa narodowego w US-A nie wyposażono 5 (14%), a nie podłączono do systemu monitoringu 9 muzeów i obiektów zabytkowych (26%) oraz nie podłączono 2 obiektów sakralnych (67%). Na terenie działania Komendy znajduje się ponadto 20 bibliotek, których zbiory tworzą narodowy zasób biblioteczny, z których jeden (5%) nie został wyposażony w US-A, natomiast 11 (55%) nie zostało podłączonych do PSP.

W Komendzie Miejskiej PSP we Wrocławiu spośród 15 obiektów mających znaczenie dla kultury i dziedzictwa narodowego w US-A nie wyposażono 5 (33%) muzeów i obiektów zabytkowych, nie podłączono do systemu monitoringu pożarowego 7 (47%) obiektów oraz nie połączono z PSP Biblioteki Uniwersyteckiej na Piaskach (25%), której zbiory tworzą narodowy zasób biblioteczny.

W 2 komendach miejskich PSP nie ujęto w ewidencji wszystkich obiektów zobowiązanych do posiadania systemów sygnalizacji pożarowej.

W Komendzie Miejskiej PSP w Krakowie 3 biblioteki oraz budynek Dworca Głównego PKP nie były ujęte w wykazie obiektów KM PSP zobligowanych do posiadania US-A.

W Komendzie Miejskiej PSP m.st. Warszawy obiekty firmy Intcatering Sp z o.o. oraz Polskich Zakładów Optycznych S.A. nie zostały umieszczone w wykazie obiektów zobowiązanych do obowiązkowego posiadania urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych. W złożonym wyjaśnieniu Komendant stwierdził, że „Wydział Kontrolno-Rozpoznawczy wdraża system monitorowania działań kontrolnych i archiwizacji dokumentacji, który pozwoli na dokładną ewidencję obiektów zobligowanych do monitoringu i monitorowanych.”

4. Kontrole NIK przeprowadzone w komendach miejskich PSP wykazały, iż alarmy pożarowe zarejestrowane przez system monitoringu pożarowego były od 23% do 97% alarmami fałszywymi. Przyczynami błędnie wywołanych sygnałów alarmowych było m.in. wadliwe działanie instalacji sygnalizacji alarmowej w obiekcie oraz prowadzenie prac stwarzających warunki zbliżone do pożarowych w pomieszczeniach objętych ochroną. Fałszywe alarmy obciążały kosztami Państwową Straż Pożarną, m.in. poprzez zużycie paliwa, oraz zmniejszały gotowość do faktycznie niezbędnych interwencji. W złożonym wyjaśnieniu Zastępca Komendanta Głównego

PSP stwierdził, że *„Odnutowywana w Polsce ilość alarmów fałszywych z sieci monitoringu pożarowego nie odbiega od poziomu ilości alarmów fałszywych, jakie generowane są przez funkcjonujące, podobne systemy za granicą, np. w Wielkiej Brytanii, Austrii czy Szwajcarii. Nigdzie na świecie nie udało się wyeliminować alarmów fałszywych z sieci monitoringu pożarowego (...).”*

Kontrola wykazała, że w komendach PSP nie wprowadzono procedur sprawdzania lub potwierdzania, które mogłyby ograniczyć liczbę podejmowanych interwencji na podstawie fałszywych alarmów wytwarzanych przez system monitoringu pożarowego.

3.2.4. Nadzór i kontrola nad tworzeniem i wykorzystaniem prowadzonego przez PSP monitoringu pożarowego

1. Biuro Rozpoznawania Zagrożeń KG PSP sporządzało corocznie dokument pn. „Stan realizacji sieci monitoringu pożarowego w Polsce”. Dokumenty zawierały dane liczbowe, wg stanu na dzień 31 grudnia, dotyczące obiektów wymagających monitorowania, wyposażonych w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe i podłączonych do sieci monitoringu pożarowego w PSP oraz zmiany w ilości wyposażonych i podłączonych obiektów na przestrzeni roku. Zestawienia dotyczyły również obiektów nie objętych prawnym obowiązkiem ich posiadania. Kontrola wykazała, że w opracowaniach nie odnoszono się do stanu zaawansowania realizacji obowiązku wyposażania obiektów w instalacje sygnalizacyjno-alarmowe. Nie analizowano również jego wpływu na poziom bezpieczeństwa pożarowego. W złożonych wyjaśnieniach Dyrektor Biura Rozpoznawania Zagrożeń KG PSP stwierdził, że: *„Każdorazowo po opracowaniu, analizy te są przekazywane komendantom wojewódzkim PSP na naradach, wraz z odpowiednim komentarzem, a kilkakrotnie także do Ministerstwa Kultury”*.

Komendy wojewódzkie PSP, działając zgodnie z ust. 5 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego²², dwa razy w roku żądały od podległych komend powiatowych (miejskich) PSP opracowania wykazu obiektów wyposażonych w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, objętych obowiązkiem ich podłączenia do sieci monitoringu pożarowego w PSP, a także wykazu obiektów wyposażonych w urządzenia, lecz nie objętych tym

²² Dz. U. Nr 111, poz. 1311 ze zm.

obowiązkiem. Na podstawie powyższych danych opracowywano zestawienia ilościowe obiektów objętych systemem monitoringu pożarowego na terenie województwa oraz zbiorcze katalogi zagrożeń województwa, z uwzględnieniem stanu realizacji monitoringu pożarowego.

2. Ustalono, że w 3 skontrolowanych komendach miejskich PSP udzielano w różnym zakresie upomnienia oraz grzywny w celu wymuszenia obowiązku wyposażenia obiektów w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe. Biorąc pod uwagę ilość obiektów pozostających poza systemem monitoringu pożarowego, działania te, w ocenie NIK, nie zawsze były wystarczające.

W Komendzie Miejskiej PSP w Krakowie udzielono 22 upomnienia oraz nałożono 2 grzywny na łączną kwotę 4 tys. zł (30% obiektów nie było objętych systemem monitoringu pożarowego).

W Komendzie Miejskiej PSP w Łodzi udzielono 5 upomnień oraz nałożono 2 grzywny na łączną kwotę 4 tys. zł (42% obiektów nie objęto systemem monitoringu pożarowego).

W Komendzie Miejskiej PSP w Warszawie udzielono 4 upomnienia oraz 4 grzywny na łączną kwotę 7.000 zł (12 % obiektów nie objęto systemem monitoringu pożarowego).

W Komendzie Miejskiej PSP we Wrocławiu nie udzielano grzywny w celu wymuszenia obowiązku wyposażenia obiektów w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe i podłączenia ich do alarmowego centrum odbiorczego PSP, pomimo iż 30% obiektów pozostawało poza systemem monitoringu.

W związku z nieprzestrzeganiem przez część właścicieli, zarządców lub użytkowników obiektów obowiązku ich wyposażenia w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, komendanci miejscy PSP wydawali decyzje administracyjne, nakazujące instalowanie urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych oraz ich podłączenie do systemu monitoringu w PSP. Kontrola wykazała, że 3 komendanci miejscy PSP zmieniali, na pisemną prośbę właścicieli, zarządców lub użytkowników obiektów, terminy wykonalności wydanych decyzji administracyjnych. Rozstrzygnięcia wniosków o zmianę decyzji nie były poprzedzane wnikliwą analizą sprawy²³. Głównym argumentem zwracających się o zmianę terminów realizacji nałożonych obowiązków był brak środków finansowych na ten cel. W opinii NIK, do podstawowych zadań Państwowej Straży Pożarnej należy m.in. rozpoznawanie zagrożeń pożarowych oraz nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych²⁴, a nie prowadzenie przez komendantów PSP polityki finansowej w tym zakresie.

²³ Art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

²⁴ Art. 1 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.

Komendant Miejski PSP w Krakowie wydał 46 decyzji administracyjnych, zmienił wielokrotnie terminy wykonalności 33 decyzji. W 4 przypadkach decyzje zmienione zostały 3 lub 4-krotnie, w 29 przypadkach decyzje zmieniano 2-krotnie. Wydane zostały upomnienia. Komendant Miejski nie wszczywał po upływie wyznaczonego terminu wykonalności postępowania egzekucyjnego. W złożonym wyjaśnieniu Komendant stwierdził, że „(...) zrealizowanie obowiązku było łatwiejsze dla obiektów, które posiadały instalację sygnalizacji pożaru o parametrach technicznych umożliwiającą jej połączenie do monitoringu pożarowego. Większość obiektów zobowiązanych do monitoringu pożarowego nie dysponowała wystarczającymi funduszami umożliwiającymi realizację obowiązku, lub wręcz takowych funduszy nie posiadała.”

Komendant Miejski PSP w Łodzi wydał 35 decyzji administracyjnych i zmienił terminy wykonalności 9 decyzji. Decyzje te zostały wydane na podstawie art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego, w myśl którego „(...) decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał lub przez organ wyższego stopnia (...) jeżeli przemawia za tym słuszny interes strony.”

Komendant Miejski PSP we Wrocławiu, zmienił terminy wykonalności 3 decyzji administracyjnych. Komendant Miejski wyjaśnił, że „Egzekwowanie decyzji w obiektach istniejących jest trudniejsze ze względu na sytuację finansową instytucji budżetowych. Wiąże się to często z czynnikiem społecznym gdyż wyegzekwowanie podłączenia wiąże się z budową instalacji wewnętrznej SAP na wykonanie których podmioty (gł. szpitale) nie mają środków finansowych.”

3. Komenda Główna PSP przeprowadziła 7 kontroli problemowych i 2 kontrole doraźne w zakresie prowadzenia monitoringu pożarowego. Pozytywnie oceniona została działalność 4 komendantów wojewódzkich PSP i jednego komendanta miejskiego PSP. W stosunku do pozostałych 4 komendantów wojewódzkich PSP wnioskowano podjęcie działań zmierzających do włączenia w system monitoringu pożarowego obiektów już wyposażonych w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, nie odnosząc się natomiast do pozostałych obiektów obowiązanych, a nie posiadających US-A. W ramach kontroli porównywano głównie dane liczbowe dotyczące stanu monitoringu pożarowego, nie badając jednak sposobu sprawowania kontroli przez komendantów wojewódzkich PSP nad komendantami powiatowymi (miejskimi) PSP w zakresie egzekwowania przez nich obowiązku wyposażania budynków, obiektów lub terenów w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe. W trzech kontrolach komend wojewódzkich PSP nie dokonano oceny działalności w zakresie realizacji systemu monitoringu pożarowego na terenie województwa. W ocenie NIK, niewystarczającą kontrolę KG PSP działalności komendantów wojewódzkich PSP w zakresie przestrzegania przez komendantów powiatowych (miejskich) PSP obowiązku wyposażania budynków, obiektów lub terenów w US-A i podłączenia do PSP, w świetle występujących w tym zakresie nieprawidłowości należy ocenić jako działania nierzetelne.

4. W protokołach kontroli działalności komendantów powiatowych (miejskich) PSP przez komendy wojewódzkie PSP w zakresie przestrzegania obowiązku wyposażania przez właścicieli, zarządców lub użytkowników budynków, obiektów lub

terenów w systemy sygnalizacji pożarowej nie poruszano tematyki dotyczącej egzekwowania przez komendantów powiatowych (miejskich) PSP obowiązku w ww. zakresie oraz skuteczności egzekwowania decyzji administracyjnych wydawanych przez komendantów powiatowych (miejskich) PSP. Nie dokonywano również oceny realizacji monitoringu pożarowego, co w ocenie NIK było zaniechaniem świadczącym o nierzetelności w realizacji zadań kontrolnych.

Komenda Wojewódzka PSP w Katowicach przeprowadziła łącznie 35 kontroli, w tym 2 kontrole kompleksowe, 29 kontroli problemowych oraz 4 kontrole sprawdzające w zakresie m.in. problematyki rozpoznawania zagrożeń pożarowych i innych. Jedynie w 3 kontrolach przeprowadzonych w 2002 r. w komendach miejskich PSP dokonano oceny realizacji monitoringu pożarowego.

Komenda Wojewódzka PSP w Krakowie przeprowadziła 8 kontroli kompleksowych, 3 kontrole problemowe oraz 5 kontroli sprawdzających w zakresie m.in. monitoringu pożarowego. Kontrole nie obejmowały tematyki dotyczącej przestrzegania obowiązku dokonywania przez właścicieli, zarządców i użytkowników obiektów uzgodnień z komendantami powiatowymi (miejskimi) PSP sposobu łączenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych z komendami PSP lub jednostkami ratowniczo-gaśniczymi. Kontrole kompleksowe wykazały nieskuteczne podejmowanie działań w celu wyegzekwowania decyzji administracyjnych wydawanych przez komendantów powiatowych (miejskich) PSP w zakresie monitoringu pożarowego. Protokoły z kontroli problemowych nie zawierały wniosków lub zaleceń dotyczących stanu monitoringu pożarowego, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości w tym zakresie.

Komenda Wojewódzka PSP w Łodzi przeprowadziła łącznie 20 kontroli kompleksowych, problemowych i sprawdzających w zakresie problematyki rozpoznawania zagrożeń pożarowych i innych. W protokołach kontroli w 4 przypadkach zamieszczono krótkie wzmianki na temat monitoringu pożarowego. W protokołach kontroli nie poruszano tematyki dotyczącej egzekwowania przez komendantów powiatowych (miejskich) PSP obowiązku wyposażania przez właścicieli, zarządców lub użytkowników budynków, obiektów lub terenów w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe oraz łączenia ich z jednostkami ratowniczo-gaśniczymi lub komendami PSP.

Komenda Wojewódzka PSP w Warszawie przeprowadziła łącznie 24 kontrole kompleksowe, problemowe i sprawdzające w zakresie monitoringu pożarowego. W protokołach pokontrolnych nie poruszano tematyki dotyczącej egzekwowania przez komendantów powiatowych (miejskich) PSP obowiązku wyposażania przez właścicieli, zarządców lub użytkowników budynków, obiektów lub terenów w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe oraz łączenia tych urządzeń z jednostkami ratowniczo-gaśniczymi lub komendami PSP. Na terenie województwa mazowieckiego znajdowało się 85 obiektów (w tym 76 na terenie m.st. Warszawy), w których nie przeprowadzono kontroli pod względem stanu monitoringu, choć występowały one w wykazie obiektów objętych obowiązkiem zainstalowania US-A i podłączenia ich do sieci monitoringu PSP. W złożonym wyjaśnieniu Komendant Wojewódzki stwierdził, że „(...) *praktycznie od 2001 r. Komenda Wojewódzka PSP woj. mazowieckiego prowadzi jedynie nadzór merytoryczny nad realizacją monitoringu pożarowego przez komendy powiatowe/miejskie PSP. Nadzór tut. Komendy nad realizacją monitoringu pożarowego przez komendy powiatowe/miejskie PSP wynika z wielokierunkowych działań związanych z wykonywaniem zadań przypisanych ustawą o Państwowej Straży Pożarnej Komendantowi Wojewódzkiemu PSP (art. 12 ust. 5 pkt 6 i 7 i art. 27).*”

Komenda Wojewódzka PSP we Wrocławiu przeprowadziła łącznie 18 kontroli kompleksowych, problemowych i sprawdzających w zakresie problematyki rozpoznawania zagrożeń pożarowych. W ramach 7 kontroli kompleksowych komend powiatowych (miejskich) PSP sprawdzono stan realizacji monitoringu pożarowego tj. liczbę obiektów wymagających monitorowania oraz obiektów podłączonych do PSP. Wnioski z kontroli kompleksowych kierowane do kontrolowanych komendantów powiatowych (miejskich) PSP dotyczyły w 5 przypadkach „(...) wyegzekwowania obowiązku od podmiotów w zakresie monitoringu pożarowego (...) oraz uruchomienia monitoringu pożarowego.”

5. Z ustaleń kontroli wynika, że niewystarczająca i nieskuteczna była kontrola komend miejskich PSP, egzekwująca od poszczególnych właścicieli, zarządców i użytkowników obiektów obowiązku wyposażania w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe i podłączania ich do systemu monitoringu pożarowego, co w ocenie NIK było działaniem nierzetelnym. Nie przeprowadzanie kontroli w tych obiektach, było spowodowane, jak wynika m.in. ze złożonych przez komendantów miejskich PSP wyjaśnień, brakiem dostatecznej liczby funkcjonariuszy realizujących zadania kontrolne.

W Komendzie Miejskiej PSP we Wrocławiu nie przeprowadzono kontroli w 18 obiektach objętych obowiązkiem posiadania US-A, tj. 9% ogółu tych obiektów. W złożonym wyjaśnieniu Komendant stwierdził, że: „*Przy stanie 10 osób, na jednego funkcjonariusza przypada rocznie około 70 kontroli. Wydział nie jest w stanie skontrolować wszystkich obiektów, które powinny być skontrolowane*”.

Komenda Miejska PSP m.st. Warszawy przeprowadziła 155 kontroli w obiektach wymagających wyposażenia w US-A (20%). Nie przeprowadzono kontroli wykonania wniosków pokontrolnych w 2 podmiotach. Terminy zapewnienia ochrony obiektów systemem monitoringu upłynęły 31 stycznia oraz 30 kwietnia 2004 r. W złożonym wyjaśnieniu Komendant stwierdził, że: „*Dla terminowego realizowania zadań liczba pracowników Wydziału Kontrolno-Rozpoznawczego jest dalece niewystarczająca. Z uwagi na powyższe zadania Wydziału w ostatnich latach kontrole zrealizowane są w sposób wybiórczy w obiektach stanowiących potencjalnie największe zagrożenie pożarowe dla zdrowia i życia ludzi (np. szpitale, hipermarkety, domy dziecka). Częstotliwość kontroli w obiektach jest również zbyt mała do potrzeb.*”

Komenda Miejska PSP w Łodzi nie skontrolowała 33 obiektów objętych obowiązkiem posiadania urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych i podłączenia ich do sieci monitoringu w PSP (14%). W złożonym wyjaśnieniu Zastępca Komendanta Miejskiego PSP stwierdził, że: „*(...) ograniczone możliwości KM PSP oraz konieczność realizowania także wytycznych KG PSP i priorytetów KW PSP powoduje rozłożenie w czasie kontroli obiektów dotyczących ISA.*”.

W Komendzie Miejskiej PSP w Krakowie, skontrolowano realizację 16 decyzji administracyjnych Komendanta Miejskiego PSP, zobowiązujących właścicieli, użytkowników i administratorów obiektów do wyposażenia w US-A i podłączenia do PSP. Kontrole wykazały nie zrealizowanie żadnej wydanej decyzji administracyjnej.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

4.1. Przygotowanie kontroli

Jednostką przeprowadzającą kontrolę był Departament Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli.

Doboru jednostek przewidzianych do kontroli dokonano ze względu na realizowane zadania w zakresie kontrolowanej działalności odpowiednio do celów i tematyki kontroli. Wyboru komend PSP do kontroli dokonano na podstawie danych Komendy Głównej PSP. W jednostkach tych wytypowano na ich terenie działania największą ilość obiektów z obowiązkiem wyposażenia w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe i włączenia w system monitoringu pożarowego.

4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli

We wszystkich kontrolowanych jednostkach protokoły kontroli zostały podpisane bez zastrzeżeń.

W wyniku przeprowadzonych kontroli Najwyższa Izba Kontroli skierowała, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, 5 komendantów wojewódzkich PSP oraz 5 komendantów miejskich PSP wystąpienia pokontrolne zawierające oceny, uwagi i wnioski w sprawie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień. Do ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniach pokontrolnych Komendant Główny PSP oraz 4 komendanci wojewódzcy PSP w Katowicach, Krakowie, Warszawie i Wrocławiu wnieśli zastrzeżenia.

1. W wystąpieniu do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej wnioskowano o:

- opracowanie procedur organizacyjno-technicznych dotyczących monitoringu pożarowego, zgodnie z aktualnym stanem prawnym;
- podjęcie działań w celu zaprzestania wskazywania przez podległych komendantów PSP wybranych podmiotów gospodarczych, jako prowadzących działalność w zakresie monitoringu pożarowego na terenie danej komendy;
- spowodowanie zaprzestania pobierania przez komendy PSP opłat od osób cywilnych bądź prawnych spoza PSP z tytułu eksploatacji urządzeń do odbioru sygnałów alarmowych;

- podjęcie działań zapewniających doprowadzenie umów dotychczas zawartych przez komendantów PSP z operatorami systemów monitoringu pożarowego do stanu zgodnego z zasadami finansowania PSP określonymi w ustawie o PSP;
- podjęcie działań mających na celu skuteczne wyegzekwowanie od organów i jednostek organizacyjnych PSP wykonania obowiązków w zakresie zwiększenia ilości obiektów podłączonych do systemu monitoringu z PSP;
- podjęcie działań mających na celu ograniczenie fałszywych alarmów generowanych przez systemy monitoringu pożarowego;
- zintensyfikowanie kontroli wewnętrznej w zakresie realizacji zadań związanych z monitoringiem pożarowym.

Zastrzeżenia do ocen i wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym zgłosił Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej. Kolegium Najwyższej Izby Kontroli na posiedzeniu w dniu 27 kwietnia 2005 r. podjęło uchwałę, w której oddaliło w całości zastrzeżenia odnoszące się do rezygnacji z 3 wniosków dotyczących: podjęcia działań w celu zaprzestania wskazywania przez podległych komendantów PSP wybranych podmiotów gospodarczych, jako prowadzących działalność w zakresie monitoringu pożarowego na terenie danej komendy; spowodowania zaprzestania pobierania przez komendy PSP opłat od osób cywilnych bądź prawnych spoza PSP z tytułu eksploatacji urządzeń do odbioru sygnałów alarmowych; podjęcia działań zapewniających doprowadzenie umów dotychczas zawartych przez komendantów PSP z operatorami systemów monitoringu pożarowego do stanu zgodnego z zasadami finansowania PSP określonymi w ustawie o PSP.

Kolegium NIK uwzględniło w części zastrzeżenie w odniesieniu do czwartego wniosku pokontrolnego dot. opracowania procedur organizacyjno-technicznych dotyczących monitoringu pożarowego zgodnie z aktualnym stanem prawnym, dokonując zmiany w jego treści polegającą na wykreśleniu wniosku o „opracowanie procedur organizacyjno-technicznych dotyczących monitoringu pożarowego, zgodnie z aktualnym stanem prawnym” i wprowadzeniu w to miejsce zapisu: „zainicjowanie działań dla opracowania procedur organizacyjno-technicznych dotyczących monitoringu pożarowego, zgodnie z aktualnym stanem prawnym”.

2. W wystąpieniach do komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej wnioskowano m.in. o:

- podjęcie działań zapewniających objęcie monitoringiem pożarowym PSP wszystkich obiektów podlegających monitoringowi;
- podjęcie działań zapewniających doprowadzenie umów zawartych z operatorami do stanu zgodnego z zasadami finansowania PSP określonymi w ustawie o Państwowej Straży Pożarnej;
- zaniechanie pobierania opłat od operatorów monitoringu pożarowego z tytułu eksploatacji urządzeń do odbioru sygnałów alarmowych od operatorów monitoringu pożarowego;
- zintensyfikowanie kontroli w zakresie realizacji obowiązków związanych z monitoringiem pożarowym, nałożonych na komendantów powiatowych (miejskich) PSP.

W odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne NIK Małopolski Komendant Wojewódzki PSP, Śląski Komendant Wojewódzki PSP, Dolnośląski Komendant Wojewódzki PSP oraz Mazowiecki Komendant Wojewódzki PSP złożyli zastrzeżenia do 9 wniosków pokontrolnych oraz uwag i ocen. W uzasadnieniach do zastrzeżeń komendanci wojewódzcy PSP stwierdzali m.in., że: Państwowa Straż Pożarna wyczerpała możliwości działań władczych i nie jest w stanie zmienić kondycji finansowej jednostek, będącej podstawową przyczyną nie wywiązywania się ich z obowiązku monitoringu pożarowego; zaniechanie pobierania opłat od operatorów narusza przepisy ustawy o ochronie przeciwpożarowej i powoduje bezpodstawne obciążenie kosztami budżetu państwa; umowy zawarte z operatorami sieci monitoringu pożarowego nie odnosiły się do finansowania kosztów jawnych bądź ukrytych w postaci dostarczenia sprzętu, wynikających z ustawowych obowiązków PSP. Dyrektor Departament Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK powołał Komisję Odwoławczą w celu rozpatrzenia zastrzeżeń.

3. W wystąpieniach do komendantów miejskich Państwowej Straży Pożarnej wnioskowano m.in. o:

- podjęcie działań mających na celu wyegzekwowanie od pozostałych właścicieli, zarządców i użytkowników obiektów obowiązku wyposażania w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe i podłączania ich do sieci monitoringu;
- egzekwowanie wydanych decyzji administracyjnych związanych z systemem monitoringu pożarowego;

- podjęcie działań zapewniających doprowadzenie umów zawartych z operatorami do stanu zgodnego z zasadami finansowania PSP określonymi w ustawie o Państwowej Straży Pożarnej;
- zaprzestanie wskazywania konkretnych firm, z którymi zawarto umowy jako wyłącznych operatorów realizujących obsługę systemu monitoringu pożarowego;
- podjęcie działań mających na celu ograniczenie liczby fałszywych alarmów w systemie monitoringu pożarowego.

Z odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne wynika, że komendanci miejscy PSP nie przyjęli w sposób zgodny z oczekiwaniami NIK wniosku dot. podjęcia działań zapewniających doprowadzenie umów zawartych z operatorami do stanu zgodnego z zasadami finansowania PSP określonymi w ustawie o Państwowej Straży Pożarnej. Działania w tym zakresie obejmowały renegotjowanie umów z operatorami w zakresie zwrotu kosztów zużycia energii elektrycznej zasilającej zainstalowane urządzenia w Alarmowym Centrum Odbiorczym PSP. Natomiast w ocenie NIK nieuprawnione było pobieranie przez komendy PSP opłat z tytułu eksploatacji urządzeń do odbioru sygnałów oraz nieodpłatne instalowanie urządzeń do odbioru sygnałów alarmowych w komendach PSP przez operatorów monitoringu obsługujących właścicieli, zarządców lub użytkowników monitorowanych obiektów. Obciążanie tego typu nieodpłatnymi usługami operatorów sprowadzało się do ponoszenia przez nich części kosztów funkcjonowania PSP, co było niezgodne z zasadami finansowania PSP określonymi w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.

Ponadto komendanci miejscy PSP poinformowali o zwiększeniu liczby kontroli obiektów, które winny być wyposażone w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe. Podjęto działania sprawdzające wykonanie decyzji administracyjnych komendanta miejskiego PSP oraz wszczynanie postępowania egzekucyjnego w przypadku nie wykonania obowiązków nałożonych na właścicieli, zarządców lub użytkowników obiektów. Zaprzestano wskazywania konkretnych firm, z którymi zawarto umowy jako wyłącznych operatorów realizujących obsługę systemu monitoringu pożarowego. W celu ograniczenia liczby fałszywych alarmów nałożono na operatorów systemu monitoringu pożarowego obowiązek poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym systemy sygnalizacji pożarowej. Sprawdzanie sprawności systemu realizowano w ramach czynności kontrolnych prowadzonych przez PSP.

5. Załączniki

Załącznik nr 1

Stan realizacji monitoringu pożarowego w latach 2002-2004 (I półrocze)

Lp.	Wyszczególnienie	Lata – stan na dzień:								
		31.12.2002			31.12.2003			30.06.2004		
		Ogółem	Wyposa- żonych	Podłą- czonych	Ogółem	Wyposa- żonych	Podłą- czonych	Ogółem	Wyposa- żonych	Podłą- czonych
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	obiekty handlowe	561	526	460	588	564	505	604	582	542
2.	kina> 600 miejsc	27	26	25	29	29	29	32	32	32
3.	teatry>300 miejsc	100	96	80	104	100	89	106	102	91
4.	sale widowiskowe i zamkn. budynki sport.>1500 miejsc	51	48	42	50	48	42	45	45	40
5.	gastronomiczne>300 miejsc	11	8	5	13	11	8	13	12	9
6.	obiekty wystawowe	22	21	10	24	23	13	23	22	12
7.	szpitale z wyj. psychiatrycznych>200 łóżek w budynku	285	175	106	282	174	115	291	181	124
8.	sanatoria>200 łóżek w budynku	36	25	19	27	19	14	27	19	14
9.	szpitale psychiatryczne>100 łóżek w budynku	45	26	15	46	28	18	44	28	18
10.	domy pom. społ. i ośrodki rehab. dla niepełnospr.> 100 łóżek w budynku	220	201	143	225	208	159	220	209	168
11.	zakłady pracy>100 zatrudnionych niepełnosprawnych w budynku	25	14	9	24	12	10	24	12	10
12.	budynki administracyjno-biurowe o wysokości >25 m	404	345	273	428	369	304	490	443	396
13.	obiekty hotelowe>3 dni, >200 miejsc w budynku	395	237	174						
14.	obiekty hotelowe inne> 50 miejsc w budynku	667	510	410						
15.	budynki zamieszkania zbiorowego>3 dni, >200 miejsc w budynku*)				390	252	206	380	253	206
16.	budynki zamieszkania zbiorowego>50 miejsc w budynku*)				677	545	468	738	623	528
17.	archiwa wyznaczone przez NDAP	37	35	22	36	33	26	40	34	26
18.	muzea i zabytki budowlane wyznaczone przez GKZ i KG PSP	737	456	280	734	469	315	732	469	321
19.	ośrodki ETO o zasięgu krajowym, wojewódzkim i resortowym	71	34	24	33	31	23	33	32	24

Załączniki

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
20.	centrale telefoniczne	307	301	190	310	298	232	319	310	277
21.	garaże podziemne>50 stanowisk	134	134	120						
22.	garaże podziemne>1500 m ² lub obejmujące >jedną kondygnację podziemną*)				144	144	132	233	230	222
23.	stacje metra (kolei podziemnych)	15	15	15	16	16	16	15	15	15
24.	dworce i porty dla>500 osób	24	16	6	23	16	10	24	17	12
25.	obiekty bankowe	866	739	636	723	702	644	738	722	671
26.	obiekty kultu religijnego	222	77	18	222	78	25	217	76	25
27.	inne zabytki i muzea	513	365	238	506	370	265	504	371	265
28.	biblioteki, które tworzą narodowy zasób biblioteczny*)				31	14	12	64**) obejmuje filie	51**)	28**)
	RAZEM***)	5775	4430	3324	5686	4556	3669	5944	4883	4072

*) stan wg rozporządzenia MSWiA z 16.06.2003 r. (Dz.U. Nr 121, poz. 1138).

**) na podstawie danych przekazanych przez KW PSP – wg stanu na 31.08.2004 r.

***) wynik uwzględnia zabytki i inne obiekty budowlane.

Załącznik nr 2

**Stan realizacji monitoringu pożarowego
w latach 2002-2004 (I półrocze) obiektów wymienionych
w wykazie Generalnego Konserwatora Zabytków**

Lp.	Ilość Rodzaj obiektu	Obiektów objętych obowiązkiem				Obiektów podłączonych do PSP
		Ogółem	A*	B*	C*	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Obiekty kultu religijnego (kościóły, klasztory)	244	86	18	7	29
2.	Muzea	348	287	10	8	224
3.	Pałace, zamki (bez muzeów)	39	18	2	1	15
4.	Biblioteki	17	13		1	12
5.	Obiekty zabytkowe o innym przeznaczeniu	84	65	4	1	41
RAZEM		732	469	34	18	321

***Uwaga:**

A - wyposażone dotychczas w US-A,

B - w trakcie wyposażenia w US-A,

C - z zaawansowanymi pracami nad przystąpieniem do wyposażenia w US-A.

Wykaz skontrolowanych podmiotów oraz lista osób zajmujących kierownicze stanowiska, odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność

Lp.	Stanowisko	Imię i nazwisko
1.	Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej	Teofil Jankowski
2.	Śląski Komendant Wojewódzki PSP w Katowicach	Janusz Skulich
3.	Komendant Miejski PSP w Katowicach	Marek Durał
4.	Małopolski Komendant Wojewódzki PSP w Krakowie	Seweryn Dyja
5.	Komendant Miejski PSP w Krakowie	Antoni Nawrot
6.	Komendant Wojewódzki PSP w Łodzi	Tadeusz Karcz
7.	Komendant Miejski PSP w Łodzi	Grzegorz Łyskowicz
8.	Mazowiecki Komendant Wojewódzki PSP w Warszawie	Wiesław Leśniakiewicz
9.	Komendant Miejski PSP w Warszawie	Marian Bielecki
10.	Dolnośląski Komendant Wojewódzki PSP we Wrocławiu	Zbigniew Szczygieł
11.	Komendant Miejski PSP we Wrocławiu	Zbigniew Szklarski